

Lili je dobila prijatelja Tončka

Vsako drugo nedeljo dopoldne v jeseniškem gledališču otroke znova navdušuje Otroška matineja.

stran 6

Vaja: večja nesreča v predoru Karavanke

Zaradi mednarodne vaje Together, Karavanke 2013 so za več ur zaprli najdaljši slovenski avtocestni predor.

stran 13

jeseeniške novice^{GG}

ČASOPIS OBČINE JESENICE, 18. OKTOBRA 2013, ŠTEVILKA 18

Za lepšo podobo kraja

Najlepši balkon v stanovanjski hiši ima Danilo Svetlin z Mladinske ulice na Slovenskem Javorniku, najlepši balkon v večstanovanjski stavbi Nezira Muminović s Ceste 1. maja, najlepši cvetlični vrt Srečko Zurc s Ceste 1. maja in najlepši nagelj Drago Ariyani s Hrušice.

JANKO RABIČ

Občina Jesenice je letos v poletnih mesecih enajstič izvedla akcijo za najlepšo cvetlično zasaditev. Na ta način spodbuja občane, da skrbijo za lepšo podobo svojega bivalnega okolja. Ocenjevalna komisija je prejela 173 predlogov krajanov, ki so

posameznike predlagali za sodelovanje v akciji, poleg tega so predloge posredovala vodstva krajevnih skupnosti. V ožji izbor je uvrstila trideset predlogov in stanovalce povabila na zaključno prireditev v dvorano Kolperna na Stari Savi. Skupaj so si ogledali zasaditve, najboljše ocenjenim stanoval-

cem v štirih kategorijah pa so podelili priznanja. Najlepši balkon v stanovanjski hiši ima Danilo Svetlin z Mladinske ulice na Slovenskem Javorniku, najlepši balkon v večstanovanjski stavbi Nezira Muminović s Ceste 1. maja na Jesenicah, najlepši cvetlični vrt Srečko Zurc s Ceste 1. maja na Jese-

nicah in najlepši nagelj Drago Ariyani s Hrušice. Občina Jesenice se je zahvalila vsem za sodelovanje v akciji. Še posebej občanom, ki vlagajo veliko dela in truda v zasaditve, z ljubeznijo skrbijo za cvetje ter urejenost vrtov in tako posrbijo za lepši izgled okolice.

Najlepši balkon v hiši ima Danilo Svetlin.

Najlepši balkon v večstanovanjski stavbi Nezire Muminović

Najlepši cvetlični vrt je uredil Srečko Zurc.

Najlepši nagelj uspeva Dragu Ariyaniu s Hrušice.

Koncesionar se umika s tržnice

A-kont je Občini Jesenice podal predlog za sporazumno prekinitev koncesijske pogodbe. Občina bo iskala novega koncesionarja, tržnica pa ostaja odprta.

Tržnica kljub umiku koncesionarja ostaja odprta, za nemoteno obratovanje bo poskrbela Občina Jesenice.

URŠA PETERNEL

Na Občini Jesenice so potrdili, da je koncesionar A-kont prejšnji teden podal predlog za sporazumno prekinitev koncesijske pogodbe za upravljanje in vzdrževanje tržnice na Jesenicah. Kot je dejala Ines Dvoršak iz kabineta župana, bo Občina Jesenice predlogu ugodila. Občina Jesenice bo objavila nov javni razpis za podelitev koncesije, v vmesnem obdobju pa zagotovila nemoteno obratovanje tržnice, tako da ta ne bo zaprta, je zagotovila Dvoršakova. Tržnico so odprli decembra lani v nekdanji železarski hali na Stari Savi, investicija

je stala dobre štiri milijone evrov, od tega je občina prejela večino evropskih sredstev. Kmalu po odprtju se je izkazalo, da so v objektu nekatere gradbene pomanjkljivosti, da je zaradi prepišnosti zelo mrzlo (to so uredili z namestitvijo dodatnih lamel na dvizna vrata), obisk med tednom pa je zelo slab. Tako je večina lokalov na pokritem delu tržnice zaradi preslabega obiska že zaprla vrata. Koncesionarju A-Kontu je Občina pred časom znižala koncesnino z 28 tisoč na 20 tisoč evrov letno, kljub temu pa ji je po podatkih iz prejšnjega meseca dolgoval okrog šest tisoč evrov iz naslova koncesijske dajatve.

OBČINSKE NOVICE

Sinti želijo priznanje države

Sinti – na Gorenjskem jih živi le še okrog 120, nekaj tudi na Jesenicah – ne želijo, da se jih zamenjuje z Romi.

OBČINSKE NOVICE

Le znanje zagotavlja varno klinično delo

Ob začetku študijskega leta smo se pogovarjali z dekanjo Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice doc. dr. Brigito Skela Savič.

ZANIMIVOSTI

Film o prvi džamiji v Alpah

V Kolpernu je bila premiera dokumentarnega filma o Bošnjakih na Soški fronti in prvi džamiji v Sloveniji, v Logu pod Mangartom. V filmu nastopa tudi več Jeseničanov.

ZANIMIVOSTI

Začetni požar lahko pogasite sami

Oktober je mesec požarne varnosti. Letošnja vodilna tema je Začetni požar lahko pogasite sami.

Naslednja številka Jeseniških novic izide v petek, 8. novembra.

OPTIKA MESEC

OČESNA AMBULANTA

Titova 31, Jesenice, tel.: 04/5832-663

OBČINSKE NOVICE

Županov kotichek

URŠA PETERNEL

Župan Tomaž Tom Mencinger je povedal, da je na Jesenicah potekala že tradicionalna akcija za izbor najlepše cvetlične zasaditve v Občini Jesenice. "S to akcijo Občina skuša poskrbeti, da se, poleg fasad v sklopu energetske sanacije, polepsajo tudi balkoni in vrtovi, s tem pa tudi videz mesta. Glede na to, da se akciji vsako leto pridruži precejšnje število občanov, menimo, da je akcija zelo uspešna," je dejal župan.

Župan Tomaž Tom Mencinger

Prejšnji teden so tudi uradno dobili uporabno dovoljenje za Športno dvorano Podmežakla – ta ima tako s tem vsa potrebna dovoljenja tako za hokej kot tudi za ostale športe in dogodke, ki se bodo odvijali v dvorani. Na lokaciji bivše Pikove dame potekajo še zaključna dela, potem pa bo vse nared, da se vanjo preseli Lekarna Plavž. Pogodba za staro lokacijo je že odpovedana, koncesionarka pa naj bi svojo dejavnost v prostore bivše Pikove dame preselila že na začetku naslednjega meseca, je povedal župan. Na oktobrski seji občinskega sveta – ta je sklicana za četrtek, 24. oktobra – bodo po županovih besedah obravnavali poročilo o analizi socialno ekonomskih razmer v občini. To so predlagali občinski svetniki že na eni od pomladnih sej. V obsežno poročilo so vključeni podatki, ki so jih pripravili zavod za zaposlovanje, Center za socialno delo Jesenice, Rdeči križ Jesenice, Splošna bolnišnica Jesenice, Policijska postaja Jesenice ... Župan je ob tem dejal, da so v

proračunih med leti 2007 in 2013 močno povečali sredstva za področje socialnega varstva, indeks je kar 229. Leta 2007 so za to področje namenili 565 tisoč evrov, letos pa že 1,3 milijona evrov. Ob začetku ogrevalne sezone je župan tudi povedal, da so v spodnjem in osrednjem delu Hrušice že zaključili pomembno investicijo – urejeni so priključki na vročevod, na Belem polju pa bodo še zamenjali kotel in uredili priključek na plin. Splošna bolnišnica Jesenice in Jeko-In sta se dogovorila za zmanjšanje priključne moči, s čimer se bodo stroški ogrevanja v bolnišnici lahko znižali. V Domu Dr. Franceta Berglja pa so se dogovorili, da se stanovanjski del doma priključi na vročevod, medtem ko se preostali del stavb (kuhinja, pralnica) priključi na plin. Župan je poudaril, da je zelo pomembno, da v občini ohranijo vročevod (nanj so že priključili tudi Športno dvorano Podmežaklo), zato upa, da se bo nanj v bodoče priključilo še več objektov.

Vprašanja občinskih svetnikov

URŠA PETERNEL

Igrišče na Kočni

Občinski svetnik Stanislav Pem je na 28. seji občinskega sveta podal pobudo v zvezi z odkupom zemljišča za športno igrišče na Kočni. Pobudi je predložil zapisnik 4. sestanka upravnega odbora Športno kulturnega društva Obranca, iz katerega izhaja, da društvo Obranca ni zadovoljno z odgovorom na vprašanje, naslovljeno na občinski svet, v zvezi z odkupom zemljišča, kjer je otroško igrišče. Zato ponovno naprošajo občino, da se v prvi vrsti odkup zemljišča uvrsti v plan za leto 2014, kajti šele potem bo vas Kočna lahko koristila sredstva, namenjena izgradnji igrišča. Kot je odgovoril Matej Smukavec z Občine Jesenice, so v zvezi z nakupom zemljišča, na katerem leži športno igri-

šče na Kočni, z lastnico omenjenega zemljišča že potekali razgovori. "Predhodno je potrebno predmetno zemljišče geodetsko odmeriti (izločiti vse površine, ki ne predstavljajo igrišča in ostalih javnih površin ter so v zasebni rabi) – odmero bo naročila lastnica zemljišča. Po zaključeni geodetski odmeri bo lastnica zemljišča na Občino Jesenice naslovila ponudbo za prodajo zemljišča, in sicer za tisto zemljišče, na katerem leži športno igrišče in na katerem je zgrajena občinska cesta. Ponudbo bo občina proučila in skušala v okviru priprave proračuna za leto 2014 zagotoviti ustrezna sredstva za nakup, posledično bo predmetno zemljišče vključila v načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem – pridobivanje nepremičnega premoženja za leto 2014," je pojasnil Matej Smukavec.

S pogodbo do prihrankov energije

V petih javnih stavbah (OŠ Toneta Čufarja, OŠ Prežihovega Voranca, OŠ Koroška Bela, Gledališče Toneta Čufarja in Ruardova graščina) bo Petrol namestil nove kompaktne toplotne postaje, merilne naprave za spremljanje rabe energije, uvedel pa naj bi tudi energetska knjigovodstvo. Prihranki deset let Petrolu, potem Občini Jesenice.

URŠA PETERNEL

Občina Jesenice je sklenila pogodbo s podjetjem Petrol v sodelovanju z Eltec Petrol o pogodbenem zagotavljanju prihrankov rabe energije v javnih objektih na Jesenicah. V projekt je vključenih pet javnih stavb, in sicer OŠ Toneta Čufarja, OŠ Prežihovega Voranca, OŠ Koroška Bela, Gledališče Toneta Čufarja in Ruardova graščina. Petrol bo v te stavbe namestil nove kompaktne toplotne postaje, merilne naprave za spremljanje rabe energije, uvedel pa bo tudi energetska knjigovodstvo. V OŠ Toneta Čufarja bo namestil tudi tri nove naprave za prezračevanje. Vsi ti ukrepi naj bi stali okrog 369 tisoč evrov, ker pa Občina Jesenice tega denarja nima, se je odločila za sklenitev pogodbe z zasebnim partnerjem. V zameno za investicijo bo pogodbeni partner deset let upravičen do 99

Kot je povedal Peter Pfajfar, imajo druge gorenjske občine že izkušnje s tovrstnim pogodbeništvom, največ Mestna občina Kranj, kjer so na ta način obnovili kar nekaj objektov, ki jih sicer – zaradi omejenih sredstev občinskega proračuna – ne bi mogli. Na Jesenicah ima izkušnje s tem Acroni, kjer so s pomočjo pogodbenega partnerja obnovili del razsvetljave proizvodnih prostorov.

odstotkov zajamčenih prihrankov, en odstotek prihrankov pa bo šel Občini Jesenice. Na leto naj bi prihranki znašali nekaj več kot 50 tisoč evrov (v desetih letih torej okrog pol milijona evrov). Po izteku pogodbe bo oprema brezplačno prešla v last Občine Jesenice, ki bo odtlej kot lastnica omenjenih javnih stavb tudi upravičena do celotne vrednosti prihrankov. Na račun investicije naj bi pet javnih zavodov zmanjša-

lo porabo električne energije za tri odstotke, toplote pa v povprečju za 12,5 odstotka (v OŠ Toneta Čufarja celo za 17 odstotkov). Največ, dobrih 25 tisoč evrov, naj bi v enem letu pri računih za toploto in elektriko prihranili na OŠ Toneta Čufarja, prihranek OŠ Prežihovega Voranca naj bi znašal dobrih deset tisoč evrov, na OŠ Koroška Bela nekaj manj kot devet tisoč evrov letno. Gledališče naj bi letno za energijo plačalo dobrih 4400

evrov manj, Ruardova graščina pa slabih 1500 evrov manj. Kot je dejal Peter Pfajfar z Občine Jesenice, takšnih prihrankov energije ne bo lahko doseči, zato se bo pogodbeni partner zagotovo moral potruditi, da jih bo dosegal. Ob tem je Pfajfar tudi zagotovil, da bodo na Občini Jesenice ves čas spremljali, da varčevanje z energijo ne bo vplivalo na udobje v omenjenih stavbah. Povedano drugače: da radiatorji zaradi varčevanja z energijo ne bodo mrzli ...

V razpravi na občinskem svetu je sklenitvi pogodbe nasprotoval občinski svetnik Tomaž Stare, ki je dejal, da je pogodba negospodarna za občinski proračun in da bi bilo za občino ceneje, če bi investicijo izvedla sama; povrnila bi se ji v dobrih devetih letih, upoštevajoč morebitna nepovratna sredstva (na ta računa tudi izbrani pogodbeni izvajalec), pa še prej.

Sinti želijo priznanje države

Sinti – na Gorenjskem jih živi le še okrog 120, nekaj tudi na Jesenicah – ne želijo, da se jih zamenjuje z Romi.

URŠA PETERNEL

Občino Jesenice je obiskala državna sekretarka Tamara Vonta, ki vodi Urad za narodnosti, da bi dobila več informacij o sintski skupnosti, ki živi le še na Gorenjskem. Nekaj sintskih družin živi tudi na Jesenicah. Na Občini Jesenice se je Vontova sestala s predstavniki Sintov na čelu s predsednikom Zveze Sintov Slovenije Borisom Hornom z Jesenic. Sinti so tako dobili priložnost, da spregovorijo o problemih, ki jih tarejo.

»Sinti smo neke vrste izumirajoča skupnost. Na Gorenjskem nas živi le še kakih 120. Par družin je na Jesenicah, nekaj na Potokih, v Radovljici, na Bledu, nekaj v Kranju. Od Romov nas loči kultura, značaj, jezik. Naši Sinti so prišli v Slovenijo prek Nemčije in Avstrije, medtem ko so se Romi usmerili bolj na Balkan,« je povedal Horn. »Lahko bi rekel, da Sinti živimo kot Slovenci, da smo se čisto poslovenili in izgubili identiteto. Ali še bolje: zapravili smo jo

Boris Horn, predsednik Zveze Sintov Slovenije

sami ... A v to so nas prisilile okoliščine. Vselej si bil Cigan in za Cigane ni bilo služb ... Nekateri so se odločili, da celo zamenjajo priimek Raichard, da so lažje dobili delo,« je dodal Horn, eden redkih, ki še ohranjajo sintski jezik. Kot pravi, doma z ženo še vedno govorita sintsko, sintsko zna tudi njun sin, mlajša generacija pa jezik žal pozablja. Včasih so se Sinti ukvarjali z lunaparki, vrtiljaki, cirkusi, a s krizo so propadle tudi njihove obrti. Tako se danes Sinti

Jeseniški župan Tomaž Tom Mencinger z državno sekretarko Tamaro Vonto, ki vodi Urad za narodnosti.

soočajo z brezposelnostjo, socialnimi stiskami, stanovanjsko problematiko ... A po Hornovih besedah država v zadnjih dvanajstih letih, odkar imajo Sinti svoje društvo, zanje ni naredila kaj dosti. »Romi imajo svoje socialne pravice, dobijo stanovanje, na razpisih denar za ohranjanje svoje kulture,« je kritičen Horn, ki si želi, da bi bili Sinti priznani kot posebna etnična skupnost in da bi jih država obravnavala ločeno od romske skupnosti. Horn je prepričan, da so Sinti danes

(v primerjavi z Romi) zapostavljeni in »pozabljeni« od države. Da temu ni tako, pa je po sestanku dejala državna sekretarka Tamara Vonta. Kot je povedala, se Sinti soočajo z bolj individualnimi problemi, kot je denimo problem nerešenega lastništva zemljišč, kjer bivajo. Problem pa je tudi v tem, da se Sinti doslej niso prijavljali na razpise urada, je dejala Vontova. »Pozvali smo jih, naj se začnejo prijavljati, a so ponovili, da se ne želijo,« je povedala.

OBČINSKE NOVICE

Le znanje zagotavlja varno klinično delo

Ob začetku študijskega leta smo se pogovarjali z dekanjo Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice doc. dr. Brigito Skela Savič. Na šoli opazajo bistveno manjši vpis na izredni in magistrski študij, saj država zdravstvenim zavodom ne dovoli več plačevanja šolnin svojim zaposlenim.

URŠA PETERNEL

Koliko študentov je v novem študijskem letu vpisanih na študij prve stopnje? "Na redni študij prve stopnje Zdravstvena nega je vpisanih 71 študentov, zapolnili smo vsa vpisna mesta že ob prvi prijavi in imeli omejitve vpisa. Na izrednem študiju je v prvi letnik vpisanih 38 študentov, s čimer nismo zapolnili vseh vpisnih mest. Pri izrednem študiju se močno čuti učinek ZUJF-a, ki ne dovoljuje plačevanja šolnin zdravstvenim zavodom za svoje zaposlene. To je velika škoda za zdravstveni sistem, saj Slovenija sodi v skupino držav OECD z nizkim deležem diplomiranih medicinskih sester na tisoč prebivalcev. Skozi sofinanciranje izrednega študija so zdravstveni zavodi omogočali karierni razvoj kadru v zdravstveni negi, ki ima srednješolsko izobrazbo, kar pa sedaj ni več možno."

Kolikšen pa je vpis na magistrski študij v Ljubljani? "Na magistrskem študiju za redni študij nismo prejeli koncesije, zato ga ne izvajamo. Seveda s tem nismo zadovoljni, saj izvajamo kakovosten program, s prepoznanim raziskovalnim delom, ki je publicirano v znanstvenih in strokovnih revijah. Stremimo h kakovosti, v trenutnem financiranju pa ni sredstev za naš program. Žal nam je, da naši diplomanti prve stopnje nimajo možnosti, da bi študij nadaljevali na magistrskem programu, ki bi bil financiran. Glede na že opisane posledice ZUJF-a je tudi vpis na izredni magistrski študij podpoprečen, najmanjši do sedaj, vpisne podatke prijavljenih še zaključujemo, zato v tem tre-

Dekanja doc. dr. Brigita Skela Savič

nutku še nimam točne številke. Ne glede na število prijavljenih pa bomo program izvajali s podporo EU sredstev za sofinanciranje predavanj učiteljev iz tujih univerz. Za nas je program pomemben, ker študente skozenj spodbujamo k izvedenju raziskovalnih projektov, ki prinašajo nova spoznanja za spremembe v kliničnem delu. V preteklih letih so kar dvema tretjinama vpisanih ta program financirali zdravstveni zavodi."

Vaša visoka šola se je v preteklosti lahko pohvalila z dejstvom, da so vaših diplomanti dobro zaposljivi in skoraj ne ostanejo brez službe ... "Na šoli sledimo diplomante, to je tudi eden od kazalnikov za ponovno akreditacijo programa. Zadnja analiza je bila narejena aprila 2013, ko smo imeli zunanjo evalvacijo s strani NAKVIS-a, in podatki kažejo, da je zaposljivost diplomantov v obdobju šestih mesecev po diplomi 95-odstotna, kar je odličen dosežek. Podatke sistematično pridobivamo dvakrat na leto od 2012 naprej, nikoli ni bila zaposljivost pod 90 odstotki."

Kakšne so »konkurenčne« prednosti vaših diplomantov glede na diplomante drugih podobnih šol? "Ne želim govoriti o drugih šolah, lahko povem, po čem so prepoznavni naši diplomanti v kliničnih okoljih. Kot prvo se pozna, da zahtevamo primerljiv nivo znanja glede na izobraževanje v državah EU, pri prehodnosti v višji letnik ne stremimo h količini, temveč je temeljna usmeritev znanje, ki zagotavlja varnost pri kliničnem delu. Študenti in diplomanti so poleg opisanega prepoznani tudi po dobri usposobljenosti na področju kliničnih intervencij, po spoštljivem odnosu, odgovornosti do dela, oblikovane imajo dobre temelje za graditev profesionalne identitete."

Ali v novem študijskem letu pripravljate kakšne novosti? "Tečejo številne aktivnosti, na prvi študijski dan smo predstavili tri nove učbenike, na razpisu smo pridobili sredstva za nadgradnjo sistema kakovosti in mednarodno akreditacijo, k nam prihajajo študenti iz Malte, naši potujejo na Škotsko, Malto in Norveško, trenutno so trije študentje

naše šole na odpravi študentov v Zambiji. Šola je zelo mednarodno aktivna, tako na področju izmenjav učiteljev kot študentov, in s temi aktivnostmi nadaljujemo."

Je kaj novega glede namere po preoblikovanju visoke šole v fakulteto? "Na področju preoblikovanja je bila glede na našo pritožbo v sredini septembra imenovana nova skupina strokovnjakov, ki bo presojala našo usposobljenost, da se preoblikujemo v fakulteto. Izkoriščam priložnost, da povem, da smo bili zelo uspešni na zunanji evalvaciji NAKVIS-a za podaljšanje akreditacije šole in programa prve stopnje. Akreditacija nam je podaljšana za najdaljše obdobje, to je sedem let, do leta 2020, kar nas izjemno veseli. Zunanji strokovnjaki, ki so ocenjevali naše delo in bili na dvodnevni presoji delovanja šole v aprilu 2013, so nas ocenili kot primer odlične prakse na področju izobraževanja v zdravstveni negi."

Lani ob istem času ste omenjali tudi finančne težave šole, kakšno je stanje letos? "Stanje je primerljivo z lani, sredstva koncesije so še nekoliko nižja, zato vse napore vlagamo v pridobivanje sredstev na razvojnih in raziskovalnih razpisih v državi in EU, kar nam dobro uspeva. Ti razpisi nam dajejo možnost, da lahko zagotavljamo ustrezne kadrovske pogoje, raziskovanje in mednarodno vključenost. Šola ne bi mogla preživeti, če bi računali samo na sredstva koncesije. Šola nikoli ni delovala razsipno, delujemo na način, da zagotavljamo kakovost študijskega procesa na šoli in v učnih bazah, prioriteta je odgovornost v delovanju, saj je takšen tudi poklic, za katerega izobražujemo."

PVC OKNA, VRATA, ROLETE IN ŽALUZIJE

**JESENICE, 04/586 33 70
GSM: 040/201 488**

**KRANJ, 04/236 81 60
GSM: 051/ 621 085**

**- za novogradnje
- zamenjava starih oken**

www.oknamba.si

POPUSTI SE NE SEŠTEVAJO!

KUPON za 10% popust na storitve za mesec NOVEMBER

Jesenice pozorne na okolje

URŠA PETERNEL

S podpisom pisma o partnerstvu se je v začetku meseca uradno začel četrti krog kampanje Pozor(!)ni za okolje, ki poteka na pobudo družbe Goodyear Dunlop Sava Tires. Kampanja, katere namen je osveščanje dijakov in širše skupnosti o pravilnem odnosu do okolja, je tokrat združila že 44 partnerskih organizacij ter več

kot 12 tisoč dijakov iz 26 srednjih šol iz vse Slovenije. Med sodelujočimi so tudi Občina Jesenice, Jeko-In, Srednja šola Jesenice in Gimnazija Jesenice. Osrednja aktivnost v kampanji je tekmovanje med sodelujočimi šolami v ločenem zbiranju odpadkov, organizaciji EKOnedeva ter izvajanju EKOnačrta. Kampanjo je ponovno podprlo tudi Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.

V kampanji sodelujejo tudi Občina Jesenice (podpisa se je udeležila podžupanja Vera Pintar), Jeko-In, Srednja šola Jesenice in Gimnazija Jesenice.

jeseniske novice

WWW.JESENIC.SI

Jeseniske novice so priloga Gorenjskega glasa

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj,
Bleivsisova cesta 4, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

UREDNIKA
Urša Peternel, GSM: 041/570 942,
ursa.peternel@g-glas.si

UREDNIŠKI ODBOR:
Vera Pintar, Ines Dvoršak, Urša Peternel,
Janko Rabič
novice.jesenice@jesenice.si

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlvarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

Nenaročenih prispevkov in pisem bralcev ne honoriramo. Dolžina prispevka za objavo ali pismo za rubriko Pisma bralcev sme obsegati največ tri tisoč znakov s presledki in ne sme biti daljši od ene tipkane strani formata A4.

Vprašanja občinskih svetnikov

URŠA PETERNEL

Občinski svetnik Božidar Pogačar je na eni od prejšnjih sej postavil vprašanje glede odvoza komunalnih odpadkov. Kot je zapisal, odvoz na vsakih štirinajst dni za mnoge krajanje ni sprejemljiv, zlasti v primerih, ko so med odpadki ple-nice (otrok in tudi odraslih). Tovrstni odpadki namreč v zabojnikih povzročajo smrad, je opozoril Pogačar.

"Na moje vprašanje mi je bil dan odgovor, naj družine, ki imajo plenice otrok in starejših, to sporočijo na Jeko-In, in v teh primerih jim potem odvažajo odpadke enkrat tedensko," je zapisal Pogačar, ki meni, da bi bilo treba ponovno uvesti odvoz odpadkov enkrat tedensko. Odgovorila je Tamara Hribar iz Jeko-In, ki je pojasnila, da je novi koncept ločenega zbiranja odpadkov uvedel izmenični štirinajst-

dnevni odvoz komunalnih odpadkov in embalaže. Dosedanje izkušnje kažejo, da so se količine mešanih komunalnih odpadkov odtlej močno zmanjšale, zato redni tedenski odvoz ni več racionalen. Izmenični odvoz komunalnih odpadkov in embalaže je ustaljena praksa po vsej državi, ponekod celo uvajajo le mesečni odvoz komunalnih odpadkov. Hribarjeva je še zapisala, da pravilno odloženi in

ločeni odpadki (odloženi v vrečko, zaprt pokrov zabojnika) ne povzročajo smrada. "Zato menimo, da pobuda po uvedbi tedenskega odvoza odpadkov ni ne racionalna ne ekološko napredna," je zapisala Hribarjeva. So pa na Jeko-In doslej prejeli le eno prošnjo gospodinjstva iz Žirovnice, v katerem tri odrasle osebe uporabljajo plenice, kjer izjemoma odvoz odpadkov še vedno izva-jajo redno tedensko.

Jeseniske novice št. 18/letnik VIII so priloga časopisa Gorenjski glas št. 83, ki je izšel 18. oktobra 2013. Jeseniske novice so priložene Gorenjskemu glasu in brezplačno poslane v vsa gospodinjstva v Občini Jesenice, izšle so v nakladi 25.970 izvodov. Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleivsisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto, / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vrčunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

OBČINSKE NOVICE

Pomoč pri italijanskih pokojninah

Na Jesenicah bo odslej enkrat mesečno odprta sindikalna pisarna, v kateri bodo pomagali vsem, ki prejemaajo italijansko pokojnino ali so v Italiji zaposleni.

URŠA PETERNEL

Na Gorenjskem je približno tisoč upokojencev, ki prejemaajo italijansko pokojnino (v celi Sloveniji je prejemnikov italijanskih pokojnin kakih osem tisoč, zvečine na Primorskem). Ker Italija od njih zahteva vsakoletno izpolnjevanje različnih obrazcev in oddajanje potrdil, imajo prejemniki s tem pogosto težave. Od leta 1992 na Primorskem deluje ustanova INCA, ki sodi pod okrilje italijanskega sindikata CGIL in ki nudi pomoč prejemnikom italijanskih pokojnin. Kot je dejal predsednik INCA Slovenija Jadran Čalija, so številni upokojenci vrsto let čakali na italijansko pokojnino in hodili od urada do urada, da so lahko uveljavili pravico do nje. Institut INCA jim je zato priiskočil na pomoč, da so do svojih pravic prišli bistveno hitreje. Poleg tega jim INCA pomaga pri izpolnjevanju obrazcev, ki jih zahteva italijanska država, zadnja leta pa se dejavno vključuje tudi v pomoč pri urejanju zdravstvenega zavarovanja in pri zagotavljanju drugih pravic

Slovencev, ki delajo v Italiji. Točnih podatkov o tem, koliko Slovencev dela na italijanski strani meje, sicer nimajo, veliko jih dela v zdravstvu, ženske kot socialne oskrbovalke na domu, moški v gradbeništvu. Iz Gorenjske je veliko ljudi delalo v tovarni verig v Beli Peči pri Trbižu, v rudniku svinca v Rablju, še danes pa se jih kar nekaj vozi na delo na italijansko stran meje. Tudi tem delavcem v INCA lahko pomagajo, denimo pri zbiranju podatkov o pokojninski dobi, o tem, kdaj se lahko upokojijo ... Pisarno INCA na Jesenicah so odprli v sodelovanju s Sindikatом upokojencev Slovenije in Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije v prostorih njihove območne organizacije na Titovi 86. Kot so povedali na novinarski konferenci ob odprtju pisarne, bo ta odprta vsako zadnjo sredo v mesecu med 15. in 17. uro, pomoč pa je brezplačna. Delovanje INCA (to je že njihova sedma pisarna v Sloveniji, šest jih je na Primorskem) namreč financira italijansko ministrstvo za delo.

Pisma

Turnir Tri meje

Daljnega leta 1964 je gospod Don Simone Mušič, takrat župnik v Beli Peči, prišel na idejo, da se takratne meje med tremi državami simbolično porušijo s turnirjem v nogometu. Hitro je našel somišljenike na Jesenicah pri takratni Občinski zvezi za telesno kulturo (od leta 1996 Športni zvezi Jesenice), pri športnem društvu Kelag Beljak ter nogometnih klubih v Trbižu in Beli Peči. Začetniki tekmovanja so tako bili: Berti Brun, Rafael Šoberl, Milan Budja z Jesenic, iz Beljaka ing. Watzening, Herbert Sterning, iz Beli Peči Don Simone Mušič, ing. Carlo Melzi, Roman Bortolotti in iz Trbižu Mario Ceron, Mauro D Agostini in Gino Zanin. Za tradicijo turnirja pa so kasneje na Jesenicah poskrbeli še dolgoletni predsednik Športne zveze Jesenice Janez Štojs, Branko Šuvak in Zoran Kramar. V prvih letih so na turnirju sodelovale ligaške ekipe, nato pa kar nekaj let veteranske ekipe. Vedno pa je bil turnir namenjen druženju nogometnih navdušencev treh dežel. Že na začetku so se dogovorili,

da bo turnir krožil po vrstnem redu Trbiž, Jesenice, Bela Peč, Beljak. In tako je nogometni turnir doživel pet desetletij. Izjemen dosežek, kajti menjavala se je politika, sistemi, Slovenija je postala samostojna, pa še želja župnika Don Simoneja, da meje ne smejo ločevati prijateljev, se je z vstopom Slovenije v UE uresničila. Čeprav rezultati v vseh teh letih niso bili nikoli v ospredju, pa je prav, da zapišemo, kako so se osvajala prva mesta na turnirju: Bela Peč je zmagala trikrat, Trbiž desetkrat, Kelag Beljak desetkrat, Jesenice enajstkrat. Turnir v nekaterih letih iz različnih vzrokov ni bil organiziran, vendar pa so stiki med prijatelji ostali. Na zadnjem turnirju v Beljaku, ki je bil 15. septembra 2013, so se vsi udeleženci dogovorili, da se bo turnir sicer nadaljeval, vendar bo od sedaj naprej namenjen mladim treh dežel. Predsednik Športne zveze Jesenice Janez Štojs je tako v bilten, ki so ga organizatorji izdali ob zadnjem srečanju v Beljaku, zapisal: Prav je, da se starejši umaknejo in prepustimo delo mlajšim, ki so polni novih idej. Upam, da smo pustili dobre temelje, da z našim delom nadaljujejo.

BRANKO JERŠIN

Obisk prijateljev iz Nagolda

Jesenice so obiskali fotografi iz Nagolda, že v času EuroBasketa pa tudi delegacija občine Nagold, košarkarji in kolesarji.

ANDRAŽ SODJA,
URŠA PETERNEL

Fotografsko društvo Jesenice je v petek, 4. oktobra, v galeriji v avli gledališča Toneta Čufarja na Jesenicah odprlo razstavo fotografij članov fotografskega društva iz pobratenega Nagolda. Na razstavi so na ogled fotografska dela, ki so nastala v sklopu deželne razstave vrtov, ki se je v Nagoldu odvijala lani. Kot je ob odprtju razstave povedal predsednik fotografskega društva Jesenice Bogdan Bricelj, sodelovanje s fotografskim društvom iz Nagolda sega že v leto 1994, ko so začeli tudi izmenjave razstav: "Kasneje je to sodelovanje za nekaj let nekoliko zamrlo, a smo ga spet oživili. Lani smo tako gostovali z razstavo na občini Nagold, letos pa smo jih

V galeriji fotografskega društva Jesenice v avli gledališča Toneta Čufarja so odprli razstavo fotografij članov pobratenega fotografskega društva iz Nagolda.

povabili mi. Štiri dni so bili naši gostje, peljali smo jih v Bohinj, rudnik Velenje in v Savinjsko dolino in jim tako tudi predstavili lepote naše domovine." Razstava bo na ogled do 12. novembra 2013.

Sicer pa so Jesenice v času EuroBasketa 2013 obiskali tudi predstavniki pobratene občine Nagold. Pripravili so sprejem in uradno srečanje delegacije pri županu Tomažu Tomu Mencingerju, ki so

V času EuroBasketa 2013 je Jesenice obiskala delegacija iz pobratenega Nagolda na čelu z županom Jürgenom Großmannom.

Poplačilo delavcem tapetništva

Še pred novim letom bodo delavci Tapetništva TR v stečaju dobili poplačano približno polovico terjatev. Polovica zaposlenih dela naprej v drugih oblikah organiziranosti.

URŠA PETERNEL

Novembra lani je v stečaj šlo podjetje Tapetništvo TR z Jesenic. Po slabem letu dni od začetka stečaja smo vprašali stečajnega upravitelja Milorada Vidoviča, kako poteka stečaj in kdaj bodo poplačani delavci. Kot je povedal, stečaj poteka dobro, v stečajno maso pa se je z izjavami, prodajo dela opreme in dela zalog doslej nateklo že okrog 130 tisoč evrov. Tako bodo še pred no-

vim letom prednostni upniki, med katerimi so tudi delavci (v podjetju je bilo pred stečajem devetnajst zaposlenih), dobili poplačan dobrišen del terjatev. Glede na to, da je bilo priznanih za 210 tisoč evrov prednostnih terjatev, jih bodo v tem prvem delu dobili poplačanih približno polovico. Stečajni upravitelj računa, da bodo s prodajo apartmaja na Hrvaškem v prihodnje zbrali še okrog 40 tisoč evrov, tako da bo končno poplačilo

prednostnih upnikov lahko kar 75-odstotno. Stečajni upravitelj si prizadeva prodati tudi poslovno stavbo na Verdnikovi na Jesenicah, a na nedavni javni dražbi kupca, ki bi bil pripravljen plačati 800 tisoč evrov za objekt, ni bilo. Stečajni upravitelj zdaj stavbo v celoti ali po delih skuša prodati prek nezavezujočega zbiranja ponudb. Ker ima hipoteko na stavbo banka, bo celoten izkupiček od prodaje šel banki, je povedal stečajni upravitelj.

se ga udeležili župan Občine Nagold Jürgen Grossmann z delegacijo, predstavniki košarkarskega kluba iz Nagolda, ravnateljica Glasbene šole Jesenice Martina Valant, predsednik Fotografskega društva Jesenice Bogdan Bricelj, trener Košarkarskega kluba Jesenice Primož Samar ter predstavnik jeseniških kolesarjev Aljoša Žnidar. "Namen srečanja je bil ohranjanje prijateljstva in krepitev sodelovanja na področju izobraževanja in praktičnega usposabljanja šolarjev in dijakov jeseniških šol. Nadgradnja in krepitev sodelovanja je za jeseniško občino izrednega pomena, saj nudi možnosti za stik z drugimi kulturami in prenose dobrih praks, ki so dobra iztočnica za mobilnost prebivalcev," so povedali na Občini Jesenice. V okviru obiska so goste iz Nagolda popeljali na pohod po Stari rudni poti, ogledali so si športno dvorano Podmežakla ter tekmi med Litvo in Latvijo ter Srbijo in Makedonijo. Obisk na Jesenicah je pomenil tudi začetek sodelovanja med košarkarskima kluboma Jesenic in Nagolda. Ekipi sta odigrali prijateljsko tekmo, si izmenjali izkušnje in nasvete ter se skupaj udeležili zabavnega programa, ki se je odvijal v uradni navijaški coni na Stari Savi. Prihodnje leto bodo zabeležili že 20. obletnico pobratenja med občinama, dogodke bodo pripravili tako v Nagoldu kot tudi na Jesenicah.

Razveseljiv je tudi podatek, da se je del proizvodnje nekdanjega tapetništva vendarle ohranil, skupina zaposlenih je vzela v najem del poslovne stavbe, poleg tega pa nekaj bivših zaposlenih nadaljuje delo samostojno na drugih lokacijah. Stečajni upravitelj Milorad Vidovič je dejal, da približno polovica nekdanjih zaposlenih nadaljuje delo v drugih oblikah, Tapetništvo TR v stečaju pa jim pomaga z dobavo materiala, prodalo pa jim bo tudi proizvodne stroje. Podjetje v stečaju je likvidno, redno plačuje račune in celo posluje z dobičkom, je še zadovoljen stečajni upravitelj. Da je stečaj Tapetništva TR eden redkih primerov, kjer se stečaj odvija dobro in stečajni upravitelj dela dobro, je potrdila tudi Milena Koselj Šmit iz sindikata Neodvisnost, ki v postopku zastopa nekaj bivših delavcev. Kot je še dejala, pa je očitno, da stečaj podjetja sploh ni bil potreben.

KRAJEVNA SKUPNOST

Na jesenski sprehod po Gajškovi poti

S Koroške Bele proti Pristavi v Javorniškem Rovtu so uredili pohodniško pot, ki nosi ime Gajškova pot.

URŠA PETERNEL

Pot se imenuje po Alojzu Gajšku, predsedniku Planinskega društva Javornik–Koroška Bela, ki ga je 24. marca 1968 kot petindvajsetletnega navdušenega planinca in turnega smučarja pod severno steno Mojstrovke zasul kložasti plaz. Bil je v skupini osmih turnih smučarjev, štirje so izgubili življenje, peta smučarka je imela hude poškodbe, šestega pa so rešili nepoškodovanega. »Andrej, Lojze, Rafko in Janez so tega dne drseli prek iskrecih se ledenih pobočij pod Moj-

strovko proti Tamarju. Sneg je naenkrat votlo zadonel in zahrnel je snežni plaz, ki je pod seboj pokopal navdušene gornike ... Ugasnila so štiri mlada življenja,« so zapisali v Planinskem vestniku iz leta 1968. V njegov spomin so pot, ki vodi od opuščenih teniških igrišč na Kresu do Doma Pristava v Javorniškem Rovtu, imenovali Gajškova pot. Dolga je okrog štiri kilometre in je označena kot lahka, nezahtevna pot. Občina Jesenice je ob poti postavila tri informativne table, s katerih pohodniki lahko dobijo in-

formacije o sami poti in o lokalnem okolju, postavili so štiri lesene klopi in pitnik za vodo. Ureditev je stala dobrih devet tisoč evrov, polovico denarja so dobili iz pobude Leader. Pot se z začetne nadmorske višine 711 metrov zložno vzpenja po gozdu in po dobri uri hoje zaključi na Pristavi v Javorniškem Rovtu na nadmorski višini 975 metrov. Eden od domačinov, ki se pogosto poda po Gajškovi poti, je Jernej Udir. Poleti se je, kot pravi, v prijetnem hladu vsaj dvakrat na teden podal z Bele do Doma Pri-

stava, včasih sam, včasih s pasjim ljubljencem. Pot mu običajno vzame kakšno uro časa, nazaj grede pa nekaj manj. Udir ima lepe spomine tudi na čase, ko se je kot otrok potepal po belskih gozdovih, spominja se tudi, kako se včasih kopali v jezerih na Pristavi. »Imamo prečudovito naravo in neskončne možnosti za razvoj turizma, pa jih ne znamo izkoristiti,« ob tem ugotavlja Udir. Meni tudi, da bi Gajškovo pot lahko še bolje uredili, saj je zlasti na začetnem delu dokaj uničena zaradi traktorske vleke lesa.

Občina Jesenice je ob poti postavila tri informativne table, s katerih pohodniki lahko dobijo informacije o sami poti in o lokalnem okolju, postavili so štiri lesene klopi in pitnik za vodo.

Pot vodi od opuščenih teniških igrišč na Kresu do Doma Pristava v Javorniškem Rovtu, dolga je okrog štiri kilometre in je označena kot lahka, nezahtevna pot.

E-odpadke ločuj in okolje varuj

V sklopu akcije zbiranja odpadne električne opreme so izžrebali glavno nagrado – hladilnik.

URŠA PETERNEL

V zbirnem centru na Jesenicah je od sredine avgusta do sredine septembra potekala akcija E-odpadke ločuj in okolje varuj. Akcijo je organizirala družba za ravnanje z odpadno električno in elektronsko opremo ZEOS v sodelovanju z Jeko-In z namenom, da bi povečali količine zbrane odpadne električne opreme. Ob dovozu električne opreme, baterije, sijalke in podobne odpadne opreme je vsak občan izpolnil nagradni kupon, konec septembra pa so izmed vseh zbranih kuponov (akcija je potekala tudi v zbirnem centru v Žirovnici) izžrebali nagrajenca – prejemnika novega hladilnika Gorenje. Nagrado je prejela Mojca Dolar z Breznice.

Kot je povedala Tamara Hribar iz Jeko-In, je v akciji sodelovalo okrog tristo občanov, zbrali pa so 7600 kilogramov odpadne električne

in elektronske opreme. To je spodbuden rezultat, saj količina pomeni kar deset odstotkov lani zbrane količine tovrstnih odpadkov.

Nagrado je izžrebal glavni direktor Jeko-In Ivan Hočvar.

Harsco Minerali odpira vrata

Podjetje Harsco Minerali, ki predeluje žlindro iz podjetja Acroni, pripravlja uradno slovesnost ob odprtju novega obrata, ki so ga zgradili na območju Acronija. Ta bo v četrtek, 7. novembra, je povedal direktor Andrej Begelj. V soboto, 9. novembra, pa bodo organizirali še dan odprtih vrat podjetja za krajanje in druge, ki jih zanima proces predelave žlindre. Dan odprtih vrat pripravljajo v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Slovenski Javornik – Koroška Bela. U. P.

Kulturna dediščina naših sosedov

Razvojna agencija Zgornje Gorenjske pripravlja zaključno prireditev v sklopu projekta Kulturna dediščina naših sosedov, ki bo v soboto, 19. oktobra, ob 17.30 v kulturni dvorani Turiist na Slovenskem Javorniku. Nastopili bodo Folklorna skupina Juliana, recitatorsko-pevski zbor iz Italije, Folklorna skupina Triglav - Slovenski Javornik ter Šentjanški tamburaši iz Avstrije. Vstop je prost. U. P.

Priznanje Koroški Beli

V začetku meseca je v Naklem potekalo 43. Srečanje gorenjskih turističnih delavcev. Na srečanju so podelili priznanja v akciji Moja dežela gostoljubna in lepa, priznanja v akciji Vrnimo gorenjski nagelj na gorenjski balkon in priznanja Gorenjske turistične zveze za dosežene uspehe na področju turizma na Gorenjskem. Med prejemniki priznanj je letos tudi Koroška Bela, ki je zasedla tretje mesto v kategoriji manjših mest, in sicer za uspešno delo in prispevek k razvoju turizma na Gorenjskem. Priznanje je na srečanju prevzela tajnica Krajevne skupnosti Slovenski Javornik – Koroška Bela Sonja Zupanc. U. P.

Hrana iz gozda je nekaj najboljšega, kar lahko ponudimo svojemu telesu. Če radi zahajate v gozd in nabirate plodove, kot so čemaž, koprive, divji šparglji, smrekovi vršički, bezeg, gozdni sadeži, gobe, lešniki in kostanj, boste v tem priročniku dobili veliko idej za pripravo okusnih in zdravih jedi.

Redna cena priročnika je 12,50 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

10 EUR * poština

Gorenjski Glas

Tudi če sladici običajno ne pečete, se boste ob listanju knjige Čokoladne slaščice želeli preizkusiti v pripravi torte, pite, rulade, kolačkov ali piškotov. Že fotografije z opisom načina priprave so videti tako zelo slastne!

Redna cena knjige je 12,10 EUR. Če jo kupite na Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel. 04/201-42-41 ali na: narocnine@g-glas.si.

9 EUR * poština

Gorenjski Glas

KULTURA

Tudi Jesenice v pisateljski poti

V projekt Slovenske pisateljske poti je občina Jesenice vključena s Tonetom Čufarjem in Pavletom Zidarjem.

ANA ŠUBIC

S Slovensko pisateljsko potjo je Društvo slovenskih pisateljev (DSP) povežalo rojstne hiše, domačije in druge zanimive točke 106 slovenskih pisateljev in pesnikov. Sedemsto kilometrov dolga pot se vije po 65 slovenskih občinah, v želji s skupnimi moči pristopiti k razvoju projekta pa so njihove župane minuli teden povabili na prvo konvencijo Slovenske pisateljske poti in podpis listine o pridružitvi projektu. Delovnega srečanja, ki ga je gostila Žirovnica, so se udeležili predstavniki šestnajstih občin, med njimi tudi Jesenic, ki so v projekt vključene s Tonetom Čufarjem in Pavletom Zidarjem. »Občina Jesenice je h projektu pristopila ne le zaradi ohranjanja kulturne dediščine, temveč vidi priložnost v povezovanju projekta z izobraževanjem in kulturnim turizmom. Jesenice se s svojo dediščino predstavljajo v železarstvu in športu, sedaj pa imamo priložnost, da se predstavimo še s pomembnima literatoma. Če se bo projekt nadaljeval, imamo lepe možnosti, da se iz naše občine pisateljski poti priključi še kdo, v mislih imam Valentina Cundriča,« je po podpisu konvencije poudarila podžupanja Vera Pintar. A

kot pravi, je vključitev v projekt šele začetek: »Veliko moramo postoriti, da bo sta ti dve točki zanimivi. Jesenice so dobile trg, poimenovan po pisatelju Tone- tu Čufarju, po njem se imenujeta tudi amatersko gledališče in festival amaterskih gledališč. Pisatelju Pavlu Zidarju so postavili doprnski spomenik v knjižnici OŠ Koroška Bela in izobesili spominsko ploščo na rojstni hiši, v pripravi je tudi ureditev spominske sobe. Skratka, sprejeli smo obvezo, ki jo bo treba spoštovati in uresničevati.« V projekt se bodo, je prepričan njegov vodja Igor Likar, naknadno vključile še številne druge občine, ki so že izrazile zanimanje za pridružitve: »Želimo, da občine prepoznajo prednosti projekta, da ga bodo vključevale v razpise in letne plene ter postopoma urejale infrastrukturo.« Na konvenciji so se sicer udeleženci posvetili enotni celostni podobi poti, pod Prešernovo hišo v Vrbi so odkrili njeno prvo informacijsko tablo, seznanili so se z zamislijo pisateljskih depandans, možnostmi mobilnih aplikacij in ureditve zvočnik točk, glede na obsežnost projekta pa je bilo govora tudi o smiselnosti vzpostavitve regijskih centrov Slovenske pisateljske poti

Pohod Triglavanov

URŠA PETERNEL

V petek, 25. oktobra, ob 19.30 bo v Kulturnem domu na Dovjem na vrsti prvi v sklopu štirih koncertov skupin, ki nosijo v svojem imenu Triglav in imajo skupni naslov Pohod Triglavanov. Družno bodo nastopili Vokalno-instrumentalna skupina Triglavski zvonovi, FS

KUD Triglav Srednja vas v Bohinju, MoPZ Triglav Lesce-Bled in FS Triglav Slovenski Javornik. Koncerti bodo še 9. novembra v Kulturnem domu na Bohinjski Češnjici, 23. oktobra v Festivalni dvorani Bled in 7. decembra v Kulturnem domu na Slovenskem Javorniku, vse pa bo vodil Marsel Gomboc.

Na koncertih skupin, ki imajo v imenu Triglav, sodelujejo tudi folkloristi FS Triglav Slovenski Javornik.

Lili ima prijatelja Tončka

Vsako drugo nedeljo dopoldne v jeseniškem gledališču otroke znova navdušuje Otroška matineja. Letos se je voditeljici Lili pridružil Tonček, oba skupaj pa obljubljata zanimive predstave od vsepovsod.

URŠA PETERNEL

V nedeljo, 6. oktobra, se je v Gledališču Toneta Čufarja Jesenice začela nova sezona Otroške matineje. Lili (Tanji Pogačnik), ki vsakič pred predstavo pozdravi otroke in za izžrebane risbice podari nagrade, se je letos pridružil prijatelj Tonček (Matjaž Koman). Sezono je odprla glasbena pravljica Radovedni oblaček Natalije Š. Cilenšek,

odslej pa se bodo otroške predstave vrstile vsako drugo nedeljo, vsakič ob desetih dopoldne. Kot je povedala Natalija Korošec iz Gledališča Toneta Čufarja, bodo predstave letos zelo različne, že v nedeljo gostijo Damjano Golavšek in Stena Vilarja s predstavo Najboljši par. Krompirjeve počitnice bodo zaključili s pridihom noči čarovnic, saj na obisk pride Peter Strah, predvidoma

novembra bo sledila domača premiera Drugačni v izvedbi Male gledališke šole. Decembra prihajajo v goste Lucija Čirovič pa Coprnica Zofka iz Pionirskega doma Ljubljana, leto pa bodo zaključili z Dedkovim pridno-metrom. V letu 2014 prihajajo Magic Brane, Babica Pra, Pozavnozaver pa tudi Škrat Kuzma, ki je že lani dobil nagrado, Deklica v vlogi detektiva in še kdo. Obeta se še ena domača

premiera, igralska odrasla skupina pripravlja predstavo Tinka & Tine ali Hišica v gozdu. Kot je povedala Natalija Korošec, otroci ponovno lahko kupijo permanentno vstopnico za 35 evrov za vseh štirinajst predstav ali pa vstopnice 4+1 gratis za dvanajst evrov. Pa še to: vsako drugo nedeljo, ko ni matineje, otroke vabijo v Kino Železar, kjer vrtijo otroške filme.

Lili (Tanja Pogačnik) ima odslej ob sebi prijatelja Tončka (Matjaž Koman).

Matinejo je odprla glasbena pravljica Natalije Š. Cilenšek Radovedni oblaček.

Lepota in dinamika v lesu

V razstavnem salonu DOLIK je na ogled razstava lesenih skulptur avtorja Draga Bartolića.

URŠA PETERNEL

Lepota in dinamika v lesu je naslov tokratne razstave, ki je na ogled v razstavnem salonu DOLIK. Na ogled so skulpture iz lesa, ki jih je oblikoval Drago Bartolić, Hrvat, ki zadnja leta živi na Jesenicah. Bartolić je po izobrazbi profesor telovadbe, zaposlen je bil na gimnaziji v Puli, vrsto let delal tudi kot trener košarke in učitelj smučanja. Po upokojitvi sta se z ženo, ki je Jeseničanka, odločila za preselitev na Jesenice. Ljubezen do lesa se je v njem rodila že v mladosti, ko se je izšolal za mizarskega mojstra (kasneje je dokončal gimnazijo in fakulteto za šport v Zagrebu). Kot je povedal, je že v Puli in potem ob selitvi na Jesenice sam izdelal vse leseno pohištvo. Pred tremi leti pa je uporabno oblikovanje nadgradil z bolj umetniškim, začel je oblikovati lesene skulpture, v katerih je združil kiparstvo in oblikovanje. Do danes je tako nastalo prek trideset skulptur, od tega je nekaj upodobitev svetovno zna-

nih športnikov, kot so Lionel Messi, Dražen Petrović, Tina Maze, Anže Kopitar, nekaterih drugih znanih osebnosti, nekaj skulptur pa je bolj umetniških. Vsaka

nastaja tedne in tedne, nekatere tudi po več mesecev. Kot je povedal avtor, uporablja lipov les za svetlejša in orehov les za temnejše skulpture. Na razstavi je na

ogled tudi nekaj uporabnih predmetov iz lesa, gre za umetelno izrezljana ogledala, mize ... To je Bartolićeva prva razstava, na ogled bo do 5. novembra.

Drago Bartolić z eno od umetniško oblikovanih skulptur v lesu

ŠPORT

Mladi z visokimi cilji

Dvajsetletna Katjuša Rozman z Jesenic je ena redkih igralk v letošnji odbojcarski ekipi Zgornje Gorenjske s prvoligaškimi izkušnjami. Ob tem, da bo ena od nosilk ekipe, bo imela tudi vlogo kapetanke.

MATJAŽ KLEMENC

V lanski sezoni se je ženski odbojcarski kolektiv uvrstil v modro skupino, kar je bil eden od ciljev ekipe. Vaše videnje sezone?

"V lanski sezoni smo imeli močno, izkušeno ekipo. Večina teh igralk je dolgo igrala skupaj, tako da smo se lažje uskladile. Letos je povsem druga zgodba. Imamo mlado, neizkušeno ekipo, a vseeno upam, da nam tudi letos uspe priti v modro skupino."

Veliko tekem ste dobile s 3 : 2, predvsem v prvem delu, kar pomeni, da ste bile dobro pripravljene tako fizično kot psihično.

"Res je, da smo veliko tekem dobile s 3 : 2, a večino od teh bi morale zmagati s 3 : 0 ali s 3 : 1, a je bilo preveč padcev v naši igri. Na koncu sezone, v odločilnih trenutkih, se peti nizi žal niso končali po naših željah."

Luka Koper je bila ekipa, ki je bila dvakrat usodna za vas, najprej v pokalu in nato v končnici.

"Škoda je najbolj prve četrtfinalne tekme v pokalu v Kopru, ko smo praktično imele že dobljeno tekmo, a smo jo na koncu izgubile z 2 : 3. Domačo tekmo smo vzele preveč na lahk, saj smo pričakovale gladko zmago, a se nam ni izšlo po naših željah."

Letos so velike spremembe v igralškem kadru.

"Le Ela Pintar in jaz imava malo več izkušenj z igranjem v prvi postavi v prvi

ligi. Nekaj teh igralk je bilo na klopi. V pripravljalnem obdobju smo imele dobre treninge in verjamem, da se bodo dobro vklopile. Lansko leto so tekme spremljale s klopi, letos bodo nekatere kar naenkrat nosilke igre. Letos smo odigrale veliko pripravljalnih tekem, največ, od kar sem v prvi ekipi, in upam, da se bo to obrestovalo. Rezultati v teh tekmah niso bili v prvem planu, pomembno je bilo predvsem to, da se spoznamo in čim bolj uigramo. Sprememba je tudi na klopi, Tanjo Božinović je zamenjal Iztok Kšela. Gotovo je za trenerja Iztoka Kšelo izziv, saj prvič trenira žensko ekipo. Razen Tanje Božinović, pri kateri sem trenirala zadnji dve leti, so bili vsi drugi moji trenerji moški. Spremembe so dobrodošle, prinesejo neko novost."

Ste zadovoljni s tistim, kar ste opravili v pripravljalnem obdobju?

"Ja, sem. Trenirali smo od 15. avgusta 3 ure na dan."

Že prej smo omenili lanski cilj, modro skupino. Letos je vse skupaj verjetno malce težje napovedati?

"Pripravljalnih tekem nismo odigrale najbolje, a v določenih trenutkih smo bile popolnoma enakovredne vsem ekipam. Če bomo z glavo pri stvari in če se nam določene stvari poklopijo, lahko pridemo v modro skupino."

Pomembno vlogo igrajo vaši navijači?

Katjuša Rozman, kapetanka ženske odbojcarske ekipe Zgornja Gorenjska

"Res je, so naš sedmi igralec. Glede na to, da nimamo toliko poznanih igralk, upam, da bomo še naprej imeli dosti občinstva na domačih tekmah in tako navijanje, kot je bilo v pretekli sezoni."

Maribor in Kamnik sta gotovo glavna kandidata za vrh?

"V mariborski ekipi so povečini iste igralk kot lansko leto. V ekipi Kamnika so bile določene spremembe, a še vseeno mislim, da imajo z nekaterimi posameznicami veliko boljšo ekipo od ostalih, s katerimi se bomo borile za tretje mesto."

Igrate na zelo pomembni poziciji, na mestu sprejemalke.

"Cela odbojcarska igra se začne s sprejemom. Nič ti ne pomaga dobra pokritost ostalih pozicij, če nimaš dobrega sprejema."

Kdor spremlja vašo igro, lahko hitro opazi vaš dober pregled.

"Že od otroških let sem v športu. V začetku sem ob odbojki, z njo sem začela v 2. razredu osnovne šole, trenirala še tenis. Imam občutek za prostor, z izkušnjami pa se to še samo nadgrajuje. Pomagale so mi tudi reprezentančne izkušnje. Na tej poziciji moraš dobro spremljati tako podajalca kot reakcijo napadalca."

Omenili ste reprezentanco, kakšne so izkušnje?

"V reprezentanci sem nastopila na mestu libera. Prvič sem se z reprezentanco srečala v kadetski selekciji, ko smo igrali na kvalifikacijah za evropsko prvenstvo, kjer nam ni uspelo. Več sreče je bilo v mladinski selekciji, ko smo se skozi kvalifikacije uvrstile na evropsko prvenstvo, ki je potekalo v Nišu."

S povratniki proti vrhu

Jeseniški kegljači so po spletu srečnih okoliščin ostali drugoligaši, letos pa imajo za cilj vsaj tretje mesto.

MATJAŽ KLEMENC

Lanska sezona jeseniških kegljačev ne bo ostala v lepem spominu. V 2. ligi zahod so zasedli zadnje mesto, a po spletu srečnih okoliščin so ostali drugoligaši. V novo sezono so šli s povsem drugačnimi cilji. Že vrnitev v matični klub Igorja Čosiča iz Konstruktora Maribora in Nika Medja iz Bresta Cerknice sta potegnili v pozitivno smer. »Letos je cilj vsaj 3. mesto. Nikakor nočemo biti zaletavi. Letošnji nosilci so sigurno Aleš Mavsar, ki je od mene prevzel vodenje ekipe, Igor Čosič, Nik Medja in Matjaž Vovk. Poleg mene ekipo sestavljajo še Jože Mulej, Robert Frelih, Edis Čehajić in Sandi Larisi. Pogoji za visoko uvrstitev je, da zmagujemo doma, v gosteh pa poizkušamo čim bolj presenetiti. Če se nam bo ponudila možnost za prvo mesto, ki edino omogoča napredovanje v 1. B ligo, jo bomo gotovo zgrabili z obema rokama,« so bile be-

sede enega najbolj izkušenih v jeseniški vrsti Tadeja Peinkiherja, ki trenutno zaradi poškodbe ne igra. Njegove izkušnje in znanje bodo v nadaljevanju še kako koristile ekipi za uresničitev ciljev. V uvodnem kolu so Jeseničani gostovali pri ekipi Proteus Liv II in gladko zmagali s 6,5 : 1,5. Sledilo je še eno gostovanje pri Taborski jami, kjer so odigrali neodločeno 4 : 4. V 3. kolu so doma gostili ekipo Ograjca in jo premagali s 6 : 2. V četrtem kolu so doživeli prvi poraz, v gosteh proti ekipi Triglava II. Gostitelji so tekmo dobili s 5 : 3. Poraz je bil hitro pozabljen z domačo zmago s 6 : 2 proti ekipi Novoga mesta. Po petih tekmah so Jeseničani na vrhu lestvice s sedmimi točkami. Enako število točk ima Taborska jama, Mas Teh pa ima točko manj. Poleg Jesenic 2. ligo zahod sestavljajo še Coma Medvode, Lokomotiva, Mas Teh, Calcit II, Proteus Liv II, Ograjca, Triglav II, Novo mesto in Taborska jama.

Zmaga pred derbijem

V 4. kolu 1. Gorenjske nogometne lige so jeseniški nogometaši gostovali v Bitnjah in izgubili z rezultatom 6 : 1. Visok poraz so delno popravili na domači tekmi z Bohinjem, ko so se razšli z rezultatom 1 : 1. Sledil je še en neodločen rezultat s številnimi zadetki. V Žireh so odigrali 3 : 3. V sobotni tekmi so še enkrat dosegli tri zadetke, nasprotnik je bila ekipa Niko Železniki, a tokrat so svojo mrežo ohranili nedotaknjeno. Po sedmih kolih je na vrhu lestvice ekipa Šobec Lesce, ki ima 19 točk. Jeseničani so šesti z 9 točkami. Prav z Leščani so jutrišnji nasprotnik Jesenic. Tekma v Lescah se bo pričela ob 15.30. M. K.

Ena zmaga v jesenskem delu

V 4. kolu 1. balinarske lige vzhod je ekipa Radovljica-Jesenice prišla do prve zmage. Na domačem igrišču so z 12 : 10 premagali Hoče. Žal uspeh ni bil potrjen na dveh gostovanjih. Najprej so izgubili z Brdom s 14 : 8, za konec jesenskega dela pa še z EIS Budničarjem z 18 : 4. Na lestvici vodi ekipa Čirče Van-Den z 18 točkami. Ekipa Radovljica-Jesenice je na začetju s 3 točkami, a z enakim številom točk kot ekipi Hoče in Brdo. M. K.

Teniški memorial Marjana Kristana

V nedeljo, 13. oktobra, je na igriščih Teniškega kluba Jesenice potekalo tradicionalno tekmovanje dvojic za memorial Marjana Kristana. Zbralo se je 24 tekmovalcev, ki so se pomerili v igri parov. Najboljša sta bila Karl Koriš in Matej Poljanšek, ki sta v finalu premagala dvojico Smolej - Šterk. Vzporedno s turnirjem dvojic je potekal tudi zaključek klubskega ligaškega tekmovanja Champions League Podmežakla. Naslov najboljšega klubskega igralca je osvojil Aleš Ambrož, ki je bil v finalu s 6:1, 6:4 boljši od Gabra Glaviča. U. P.

Udeleženci tradicionalnega tekmovanja

Spet članski hokej v Podmežakli

S tekmo proti italijanski Gardeni, Jeseničani so zmagali s 5 : 2, se je v dvorano Podmežakla vrnil članski hokej.

MATJAŽ KLEMENC

Po 551 dneh se je članski hokej vrnil v Podmežaklo. Zadnja članska tekma je bila v sezoni 2011/2012 z ljubljansko Olimpijo. Slabih 14 dni nazaj, v soboto, 5. oktobra, lahko pišemo kot nov začetek, tokrat, upamo, s srečnejšo zgodbo, članskega hokeja na Jesenicah. Že sama gneča pred blagajno je na ključno mimoidočim dala slutiti, da se dogaja nekaj posebnega. Dolga kolona ljubiteljev hokeja je želela dnevno ali letno vstopnico, da premierno vidijo člansko ekipo na prvi domači tekmi INL in spremembo košarske v hokejsko dvorano. Kdor se je odločil, da bo na

ta način preživel sobotni večer, mu prav gotovo ni bilo žal. Jeseničani so proti italijanskemu predstavniku Gardeni vseskozi narekovali oster tempo in neodločen rezultat 2 : 2 po dveh tretjinah v zadnjih 20 minutah spremenili v končno zmago 5 : 2 (Brus 2, Remar, Rajsar, Sefič). Žal zmaga ni bila potrjena na gostovanju v Zell am Seeju. Jeseničani so po dveh tretjinah vodili s 3 : 0, na koncu pa v čudnih okoliščinah, kjer so svoje dodali pristranski sodniki, izgubili s 3 : 4. Prejšnjo soboto so se prvič pomerili s slovenskim predstavnikom. Gostovali so v Celju in zabeležili drugo zmago. Od gostiteljev so bili boljši s 6 : 4. V polno so za-

deli Remar 3, Razingar 2, Manfreda. »Lepo je spet videti, da so se gledalci vrnili na tribune. Žal to ni nivo, ki bi si ga vsi želeli, ampak tako pač je. Po domači zmagi proti Gardeni nismo nadaljevali z uspehom v Zell am Seeju. Po vodstvu s 3 : 0 smo bili tako rezultatsko kot tudi v sami igri v prednosti, vendar so naše napake, nekaj smole in okoliščine, ki jih ne bi komentiral, stvari obrnile na glavo. Po tekmi v Celju, za katero sem vesel, da smo jo uspeli dobiti, nas od petih tekem čakajo štirje slovenski nasprotniki. Čim prej moramo začeti nabirati točke, da se že po rednem delu uvrstimo med najboljše šesterico,« nam je svoje

videnje podal Sašo Rajser, ki ima kar nekaj izkušenj iz EBEL lige z ekipama Acroni Jesenic in Medveščakom. Zato smo ga zaprosili še za primerjavo EBEL in INL. »Razlika je v kakovosti igralcev, seveda v prid EBEL lige. V EBEL ligi je igra lepša, v INL ligi pa se igra manj taktično in bolj na moč. Liga INL ni slaba. Omenil bi še to, da smo mi popolni amaterji. Tuje ekipe so najmanj polprofesionalci s kar nekaj tujci. Slovenske ekipe tujcev nimamo,« je za konec povedal Rajsar. Ta vikend je v Podmežakli dvojni spored. Jutri gostuje ekipa HK MK Bled, v nedeljo pa avstrijski Feldkich. Obe tekmi se bosta začeli ob 18. uri.

ZANIMIVOSTI

Odperta vrata dobre arhitekture

Na Jesenicah so kot nadpovprečno dobro arhitekturo predstavili dva objekta: Staro Savo s tržnico in Upravni center Jesenice.

URŠA PETERNEL

Center arhitekture je organiziral prireditev Odpрте hiše Slovenije. Pod vodstvom arhitektov in drugih strokovnjakov si je bilo 5. in 6. oktobra mogoče brezplačno ogledati več kot sto objektov in prostorskih ureditev po vsej Sloveniji, med njimi tudi dva objekta na Jesenicah. To sta bila Stara Sava z novo tržnico in novi Upravni center Jesenice. Ureditev Stare Save s tržnico so zasnovali v podjetju Soba arhitekti Marjeta Fendre, Peter Ličen, Petra Ostanek in Tinka Prekovič. "Cilj projekta je vzpostavitev javnega prostora, ki ohranja in nadgrajuje identiteto mesta ter ponuja višji standard urbanega načina življenja. Mestna tržnica naj bi predstavljala srce celotnega območja ... Oblikovno se prenova manifestira v industrijski estetiki, ki ohranja prvoten izgled objektov in

dodaja nove montažne prefabricirane kovinske elemente, ki kot nekdanj stroji v tovarni sooblikujejo svojevrsten ambient," so zapisali avtorji. Upravni center Jesenice pa so zasnovali v Studiu Kalamar, avtor je Andrej Kalamar. "Postavljen je na centralno lokacijo Jesenic ob stavbi občinske uprave z neposrednim nagovorom krožišča. Uradi so organizirani okrog notranjega atrija s povezovalnimi mostovi in naravno osvetlitvijo. Privlačna oblika in prijazna osvetlitev atrija odpravlja stigmatu od tujenosti, ki se prepogosto drži državnih uradov. Fasadni ovoj iz ekspandirane corten pločevine je svojevrstno posvetilo železarski tradiciji Jesenic," je zapisal avtor arhitekturne zasnove. Projekt Odpрте hiše Slovenije skuša navdihniti ljudi in institucije, da bi zahtevali bolj kakovostno oblikovanje prostorov.

Upravni center Jesenice je primer dobre arhitekture.

Hladilnica in novi prostori za lovce

Člani Lovske družine Jesenice so na Hrušici uredili zbiralnico in hladilnico divjačine. V objektu je sedaj tudi prostor za delovanje družine, sestanke in arhiv. Predsednik Vlado Dolžan je na odprtju poudaril, da so s tem izpolnili temeljni pogoj, da lahko izvajajo lovsko dejavnost in tako skladno s strogimi veterinarskimi pogoji ustrezno hranijo uplenjeno divjačino iz svojega lovišča. Družina ima več kot 6 tisoč hektarov veliko lovišče, ki se razprostira od Potokov do Hrušice. Za opravljanje lovišča so člani pridobili koncesijo od države za dobo 25 let. Najbolj prizadevni pri ureditvi zbiralnice in hladilnice so bili člani gradbenega odbora Vlado Dolžan, Miro Dolžan, Bernard Vidic in Drago Sivec, ki so opravili več kot tisoč prostovoljnih ur. J. R.

Servis prenosnih računalnikov
Rešujemo vsakovrstne težave s prenosnimi računalniki različnih blagovnih znamk: čiščenje procesorjev in ventilatorjev, popravila osnovnih plošč, menjava zamic v displejih, menjava diskov, presnemavanje podatkov, čiščenje virusov

Ugodna ponudba
čiščenje prenosnega računalnika in protivirusni pregled! Samo 45,75 €!
Odstranjevanje najdenih virusov in drugih škodljivih programov zaračunamo posebej.

Pokličite nas! Pomagali vam bomo.

3BM
d.o.o.
Jesenice
elektronika in mikroročunalniki

Cesta železarjev 7a, Jesenice, tel. (04) 58-36-444, www.3bm.si

O prvi džamiji v Alpah

V Kolpernu je bila premiera dokumentarnega filma o Bošnjakih na Soški fronti in prvi džamiji v Sloveniji, v Logu pod Mangartom. V filmu nastopa tudi več Jeseničanov.

URŠA PETERNEL

V Kolpernu je bila premiera dokumentarnega filma o Bošnjakih na Soški fronti in prvi džamiji v Sloveniji, v Logu pod Mangartom. Naslov dokumentarca je Polmesec nad planikami, film so za RTV Slovenija izdelali v Studiu Virc iz Novega mesta, režiser pa je Žiga Virc. Film govori o prvi džamiji v Sloveniji, ki je bila leta 1916 zgrajena v Logu pod Mangartom. Džamijo – imela je tudi minaret – so zgradili bošnjaški vojaki na Soški fronti, ki so se borili na strani Avstroogrške. Želeli so namreč imeti objekt za molitev in pogrebe padlih vojakov. Džamija je bila zgrajena v hercegovskem slogu, iz lesa. Kako je izginila, nihče ne ve natančno; po eni od različici so jo zažgali Italijani, po drugi so jo podrli domačini, najverjetneje pa je, da se je s časom podrli sama. Film vleče paralele in refleksi- je s sedanjim časom, z Bošnjaki, ki so se priselili v Slove- nijo iz ekonomskih razlogov, in njihovimi tridesetletnimi napori, da bi zgradili džamijo v Ljubljani. Film gledalca vodi od Bosne in Hercegovine pre- ko Jesenic do vrhov Julijskih Alp nad Sočo.

Štirje Jeseničani v filmu

Strokovni sodelavec pri pri- pravi filma je bil Jeseničan dr. Ahmed Pašić, avtor knjige Bošnjaki na soški fronti. Kot je dejal na premieri v jeseni- škem Kolpernu, so film sne-

Dr. Ahmed Pašić, Jeseničan Atif Rekić in Boštjan Virc iz Studia Virc na premieri v Kolpernu / FOTO: GORAZD KAVČIČ

mali marca v Sarajevu, kjer je bilo neverjetno mraz. "A je bilo vredno; bilo je tudi veliko smeha," je dejal. Kot je dodal, je ponosen, da je potomec bošnjaških fantov, ki so v prvi svetovni vojni branili Sloveni- jo in umirali na njeni zahodni

meji. Pašić upa, da bo film prispeval k širjenju znanja o Soški fronti in Bošnjakih, kaj- ti po njegovem mnenju je to še vedno tematika, ki je v Slo- veniji pometena pod prepro- go. V filmu poleg njega nasto- pajo še trije jeseniški Bošnja-

Mošeja v Logu pod Mangartom
FOTO: VOJNI MUZEJ NA DUNAJU (WWW.LOGPODMANGARTOM.SI)

Brez predsodkov do duševnih motenj

Deseti oktober je svetovni dan duševnega zdravja, ki ga simbolizirajo tudi zelene pentlje. Delili so jih tudi na Jesenicah.

URŠA PETERNEL

Na ŠENT-u, Slovenskem združenju za duševno zdrav- je, so počastili 10. oktober, svetovni dan duševnega zdravja. Pripravili so vseslo- vensko akcijo, ki so jo poime- novali Podiramo predsodke, spregovorimo!, v njenem sklopu pa so delili zelene pentlje, ki simbolizirajo du- ševno zdravje in skrb za pre- ventivo, ter letake z miti in dejstvi o duševnih motnjah. Na Jesenicah so akcijo speljali na Gimnaziji Jesenice. Na javnih površinah so pri- pravili tudi kegljanje z na- menom simboličnega podi- ranja predsodkov do dušev- nih motenj. Vsak kegelj je

simboliziral enega od pred- sodkov ali stereotipov, ki naj- pogosteje spremljajo dušev- ne motnje. Kot je dejala Ma- rija Zupanc, vodja ŠENT- GOR Radovljica, so ob tej priložnosti želeli predvsem opozoriti, da duševne mo- tnje ne izbirajo svojih žrtev, saj lahko doletijo vsakogar, ne glede na starost, izobraz- bo, kulturo ali socialni sta- tus. Duševne motnje niso posledica šibkega značaja posameznika in se tudi ne morejo pozdraviti zgolj z močno voljo. Ljudje z dušev- nimi motnjami niso nič bolj nasilni ali nevarni kot drugi. Večina ljudi z duševnimi motnjami ob ustrezni pod- pori lahko živi doma ali v

Zelene pentljice ŠENT-a je na jeseniški gimnaziji delil Marjan Vučkovski z Jesenic.

ki, Atif Rekić, Ajiz Omeradžić in Fuad Omerdić. Atif Rekić je na premieri povedal, da je prvič sodeloval pri snemanju filma, da so snemali dva cela dneva in da je bilo precej na- porno.

Vrata mošeje – ovčja staja

Premiere se je udeležil tudi Vinko Avsenak, strokovnjak za Soško fronto. V reviji za vojaško zgodovino Na fronti je napisal članek o mošeji v Logu pod Mangartom. V njem je med drugim zapisal, da je bila mošeja - zgrajena je bila iz lesa - porušena po kon- cu vojne. "Njeni porušitvi so botrovali nekoliko bolj prak- tični" razlogi. Bila je namreč zgrajena iz versko-vojaških potreb in je bila zato povsem začasnega značaja. Ko so po preboju pri Kobaridu Bošnja- ki odšli iz krajev ob Soči, je ostala mošeja popolnoma brez namembnosti in prepu- ščena propadanju. V tej alp- ski vasi je delovala kot popoln tujek, zato se je kakršno koli vzdrževanje v tem povojnem obdobju zdelo prebivalcem nesmiselno. Povsem umevno je, da so prebivalci po vojni potrebovali gradbeni materi- al, pašnike in njive, ki so jim jih zaradi gradnje vojaških objektov prej odvzeli. Zato so številne barake skupaj z mo- šejo po prenehanju njihove namembnosti kmalu po vojni enostavno podrli, gradbeni material pa porabili. Tako so na primer ovčjo stajo na Frati nad Logom še dolgo časa kra- sila vrata nekdanje mošeje ..."

Enota ŠENT-a deluje tudi v jeseniški občini, in sicer zaposlitveni center Zavod Šentplavž. Od lani imajo prostore na Blejski Dobravi, v centru pa je ta čas zaposlenih osem invalidnih oseb.

skupnosti in ni potrebno, da so zaprti v institucijah. De- presija in demenca nista obi- čajni del staranja, temveč duševni motnji, zato je ključ- nega pomena pravočasno poiskati pomoč, da bi bilo zdravljenje oziroma obvla- dovanje motnje lahko učin- kovito. Ljudje z duševnimi motnjami, tako kot drugi, lahko opravljajo delo, v skla- du s svojimi znanji, izkuš- njami, ambicijami in spo- sobnostmi. Podpora sorcev, prijateljev in širše skupnosti je ključnega pomena pri okrevanju in obvladovanju duševne motnje, je še pou- darila Marija Zupanc.

ZANIMIVOSTI

Sašin svet mandal

Saša Trampuš predstavlja mandale, ki pomenijo skupek energije, ujete v krog. Mandale so ji pomagale na poti iskanja in odkrivanja same sebe.

JANKO RABIČ

Deveta letošnja razstava v organizaciji DPD Svoboda France Mencinger v Kulturnem domu na Slovenskem Javorniku zagotovo izstopa od vseh dosedanjih. Gre za nekaj ekstravagantnega, drugačnega od klasičnih likovnih del. Avtorica Saša Trampuš predstavlja mandale, ki pomenijo skupek energije, ujete v krog. Sodoben človek vedno bolj išče poti k ravnovesju, harmoniji in raziskovanju notranjih svetov. Mandale so umetnici Saši pomagale na poti iska-

nja in odkrivanja samega sebe. "Mandale so moja strast, zato, ker je v krogu, ki pomeni neskončnost, ujeta energija, ujete so barve, pike, črte in simboli. In krog je sklenjen in neranljiv. Ko slikam, vstopam v svoj svet in nihče mi nič ne more," pravi Saša. To je njena prva samostojna razstava in z njo zaključuje tokratni projekt mandal. Polna je energije in izzivov že za naslednjega, ki bo spet drugačen, bo pa ostala zvesta krogu. Saša je v mladosti pela v otroškem pevskem

Saša s sinčkom Žigom

zboru, plesala latinsko ameriške ples, ima zaključeno nižjo glasbeno šolo, smer klavir. Sodelovala je na raznih likovnih tekmovanjih, zaposlena je kot vzgojiteljica predšolskih otrok. Vodi

otroško dramsko skupino, igra v odrasli dramski skupini, je predsednica Zveze društev prijateljev mladine Kranjska Gora. Je žena in ponosna mati sedemmesečnega sina Žige.

Sašina mandala

Alzhemier Caffè v jeseniškem domu starostnikov

Pogovori ob kavi so namenjeni seznanjanju z demenco ter izmenjavi informacij in izkušenj svojcev, bolnikov, zdravniškega osebja, prostovoljcev ...

JANKO RABIČ

V Domu upokojencev dr. Franceta Berglja na Jesenicah so letos začeli organizirati srečanja z naslovom Alzheimer Caffè, ki se v Evropi in v Sloveniji že več let vse bolj uveljavljajo. Pogovori ob kavi so namenjeni

seznanjanju z demenco ter izmenjavi informacij in izkušenj svojcev, bolnikov, zdravniškega osebja, prostovoljcev in drugih zainteresiranih. Popestrena so s predavanji ali razlagami strokovnjakov o tej bolezni. V sredo, 9. oktobra, je bila na četrtem srečanju gostja dr. Radojka Ko-

bentar. V pogovoru so se dotaknili predvsem vprašanja, ali demenca boli. Po besedah direktorice doma Veronike Bregant so srečanja vedno bolj obiskana, poleg svojcev bolnikov v domu se jih udeležujejo tudi zunanji občani, ki imajo doma bolnike z demenco.

Tema tokratnega srečanja je bila: Ali demenca boli?

Stojnica o kontracepciji

V zdravstvenem domu na Jesenicah so obiskovalke seznanjali z najnovejšimi metodami kontracepcije.

URŠA PETERNEL

Zdravstveno vzgojni center Jesenice je s sodelovanjem Anamarije Petek, specialiste ginekologinje iz ginekološkega dispanzerja Jesenice, v ponedeljek, 30. septembra, pripravil stojnico o kontracepciji in spolno prenosljivih okužbah. Kot je povedala vodja Zdravstveno vzgojnega centra Ksenija Noč, so na stojnici seznanjali obiskovalke z najnovejšimi metodami kontracepcije in svetovali o skrbi za intimno zdravje. Stojnico so pomagale voditi dijakinji Minela Mahmutović in Tia

Mrak iz Srednje zdravstvene šole Jesenice in študentka 2. letnika Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice Selvedina Begič. "Na področju kontracepcije so novosti, kot je vaginalni obroček nuvaring, različne vrste novih kontracepcijskih tablet, nova urgentna kontracepcija, na voljo je bil tudi model ženskih rodil, maternični vložek mirena in predstavitveni film uporabe najnovejše diafragme. Stojnica je bila dobro obiskana, saj je ta ponedeljek v ginekološkem dispanzerju delovala ambulanta za mladostnice," je povedala Ksenija Noč.

Vodja Zdravstveno vzgojnega centra Jesenice z dijakinjama Minelo in Tio in študentko Selvedino na stojnici

Jesenski bazar otroških oblačil in igrač

Projekt Natura v sodelovanju z Vrtcem Jesenice organizira Jesenski bazar otroških oblačil in igrač, ki bo v soboto, 19. oktobra, od 13. do 15.30 na OŠ Toneta Čufarja na Jesenicah. V ponudbo bodo vključili dobro ohranjena otroška oblačila, otroško obutev, oblačila za noseče mame, otroške posteljičice, otroške vozičke, ostalo opremo za otroke, otroške igrače, poganjalčke, tricikle in otroška kolesa. Za dobro vzdušje bodo poskrbeli učenci jeseniških osnovnih šol s čajem in domačim pecivom. "Vsem zainteresiranim bomo podelili štartne številke, s katerimi bodo označili svoje artikle. Za štartno številko nam pišite na info@projektnatura.si ali pokličite na telefon 041 694 217. Vsaka štartna številka velja za dvajset artiklov. Rok za podelitev štartnih števil je petek, 18. oktober," je povedal Aljoša Žnidar iz Projekta Natura. U. P.

Zbiranje hrane za jeseniške otroke

Civilna iniciativa Ejga-za lepše Jesenice je začela akcijo zbiranja hrane za jeseniške družine z otroki, ki trpijo pomanjkanje. Zbirajo osnovne prehrabene izdelke (moko, riž, makarone, čaj, namaze, konzerve ...) pa tudi priboljške za otroke, ki jim jih starši sicer ne morejo kupiti. Donacije lahko dobri ljudje prinesejo na sedež društva UP na Spodnjem Plavžu 24 na Jesenicah, in sicer vsak delovnik med 9. in 14. uro. Akcija bo trajala do 28. oktobra. U. P.

Kolesarili v Nagold

V začetku meseca se je sedem kolesarjev z Jesenic in okolice odpravilo na kolesarjenje v pobrateni Nagold. "Trasa kolesarjenja, speljana skozi gozdove Schwarzwalda, je bila kar zahtevna. Premagati slabih 130 km in 1500 m višinske razlike ob neprijaznem, deževnem vremenu, lahko rekreativnemu kolesarju pomeni pošten izziv. Kljub temu so vsi udeleženci uspešno opravili s progo. Na tem mestu bi rad še posebej izpostavil gostoljubnost in dobro organizacijo nemških kolegov," je povedal eden od udeležencev Aljoša Žnidar. Naslednje leto, v začetku maja, bodo podoben dogodek organizirali Jeseničani. U. P.

OPTIKA MESEC

OČESNA AMBULANTA

Titova 31, Jesenice,
tel.: 04/5832-663

Optika Mesec Vida Mihelič s.p., Cesta maršala Tita 31, Jesenice

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

SENČILA NINO

T: 04 584 01 00
M: 041 645 697
E: nino@jesenice.net

... prava mera sonca ...

www.sencila-nino.si

MLADI

Novi cilji mladih odbojkaric

JANKO RABIČ

Pri Odbojarskem klubu (OK) Mladi Jesenice že vrsto let beležijo odlične rezultate, predvsem mlajših selekcij, ki redno posegajo po najvišjih odličjih na državnih prvenstvih in drugih tekmovanjih. Pretekla sezona je bila spet

uspešna, pomenila pa je tudi lepo priložnost za uveljavljanje mladih igralk v mednarodnem merilu. Z dobrimi nastopi se je več igralk uvrstilo v državno reprezentanco, ki je sodelovala na več pomembnih tekmovanjih. Ela Pintar, Ana Bernardi, Darja Eržen, Nina Čuk so imele priložnost pridobivanja dragocenih izkušenj na evropskem in svetovnem kadetskem prvenstvu in Evropskem olimpijskem festivalu mladih. Peta reprezentantka Tjaša Berginc je bila poškodovana. Ekipa kadetinj je na državnem prvenstvu zasedla 2. mesto. Nastopila je v postavi: Ela Pintar, Ana Bernardi, Nina Čuk, Darja Eržen, Pia Blažič, Aleksandra Trkulja, Manca Ro-

tar, Lana Tišlar, Doroteja Brgant, Taja Tučen, Metka Sajovic, Urška Sajovic, Tjaša Berginc in Mojca Klinar, trenerka Tanja Bužinovič (na fotografiji). Ekipa starejših deklic je zasedla 4. mesto. Z oktobrom se za vse selekcije OK Mladi Jesenice začne nova sezona. Po besedah

predsednice Darje Ambrožič kljub stalnemu pomanjkanju sredstev, sponzorjev in splošne premajhne naklonjenosti temu športu delajo naprej in upajo na boljše čase. V vseh selekcijah je skupaj okoli 120 igralk, po dobrih treningih in pripravah pa spet pričakujejo nove uspehe. Druga ekipa članic je začela nastope v drugi državni odbojarski ligi, prav tako se nova državna prvenstva začenejo za mladinke, kadetinke in mlajše deklice. Najmlajše selekcije bodo nastope začele decembra. Pri klubu vpisujejo nove mlade člane od 8 do 14 let, ki želijo trenirati in igrati odbojko. Vse informacije so na voljo pri Darji Ambrožič, telefon: 051-203-635.

Na cicibanovi olimpijadi so vsi zmagovalci

Lepa jesenska sredi je prinesla veliko veselih trenutkov za tristo otrok iz vseh vrtcev v občini Jesenice, ki so se udeležili tradicionalne Cicibanove olimpijade 2013 v športnem parku Podmežakla. Organizatorji pri Športni zvezi Jesenice skupaj z Olimpijskim komitejem Slovenije in Zavodom za šport Jesenice so otrokom od štirih do šestih let starosti omogočili prve korake v svet športa. Seznanili so se z olimpijsko zastavo, s himno, z zaprisego in vsem ostalim, kar sodi k izvedbi najbolj plemenitega športnega dogodka na svetu. Preizkusili so se v igrah z žogo, hoji po vrvi, teku in v drugih veščinah ter tako začutili prvi tekmovalni navdih. Tokrat ni bilo slabih in boljših. Vsi so bili zmagovalci, za nagrado pa so prejeli diplome in domiselno pripravljene kolajne. J. R.

Kot velika družina

Waldorfski vrtec na Gorenjskem deluje od leta 2008, začeli so na Hrušici, kasneje pa so svoje prostore preselili na Jesenice.

PIA KOKELJ

Waldorfski vrtec Sončnica na Jesenicah ta čas obiskuje sedem otrok. V prostore Osnovne šole Poldeta Stražarja so se preselili lani s Hrušice. Kot je povedala waldorfska vzgojiteljica Sonja Hudeček (pri delu ji pomaga študent), se jim bosta po novem letu pridružila še dva otroka. "Trenutni prostor je primeren za tolikšno število otrok, pogrešamo pa igrišče in otrokom bolj primerno urejeno okolico," pove Sonja. Otroci prihajajo iz Mojstrane, Kranjske Gore in Jesenic, ter so stari od enega do pet let. Oprema v vrtcu je iz lesa, saj zagovarjajo naravne materiale, tako da so tudi igrače lesene ali narejene iz volne, bombaža ... Tudi starši pomagajo: "Prav zadnjič nam

je oče enega od otrok prinesel nekaj lesenih igračk, saj se doma ukvarjajo s to dejavnostjo," je povedala Hudečkova in dodala, da si želijo večje prepoznavnosti v jeseniški občini, saj ljudje prehitro sodijo o tovrstnih vrtcih. V vrtcih nudijo brezmesno prehrano, kar pa ne pomeni, da so otroci vegeterjanci. Hrana je ekološko pridelana, kosilo jim pripeljejo iz Nonine špajze, malico in zajtrk si pripravijo sami, kuhajo in pečejo pa tudi za kakšne posebne priložnosti, kot so rojstni dnevi ali prazniki. "Zadnjič smo npr. skuhali krompir, pečemo piškote, za rojstni dan pa vzgojiteljica naredi torto. Slavljenec dobi ročno narejeno darilo in risbice svojih sošolcev, izbere si svojega angelčka, s katerim potem odpira darila. Seveda pa so-

delujejo tudi starši, ki napišejo nekaj malega o svojem otroku," je povedala vzgojiteljica Sonja. Vsakoletno prirejajo festival Sončnica na Čufarjevem trgu, organizirajo Dan odprtih vrat, Božični semenj ter razne dobrodnele prireditve. Danes vrtec in osnovna waldorfska šola delujeta tudi v Radovljici. Vodja vrtca, waldorfska vzgojiteljica Andreja Palčič je o omenjeni pedagogiki povedala: "V vrtcih skušamo otrokom zagotavljati naravno okolje in naravno otroštvo. Omogočamo jim, da razvijejo svoje življenjske sile, ki so v tem predšolskem obdobju še posebej pomembne. To je predvsem fizično gibanje in vse, kar vidijo, slišijo, jejo, čutijo." Vzgojiteljice vedno opravljajo smiselno delo, saj se držijo dveh načel: vzor in posne-

manje ter ritem in ponavljanje. Dan se začne z jutranjim pozdravom pri mizici letnih časov, nato sledi rajanje, zajtrk, prosta igra, ki traja vsaj eno uro, kasneje malica in odhod ven. Ko pridejo domov, sledi pravljica in nato kosilo. Pravljice se v waldorfskih vrtcih pripovedujejo in ne berejo, veliko dajo tudi na glasbo in risanje, zato večkrat tedensko rišejo na različne podlage in poslušajo liro, ki jo igra vzgojiteljica. "Starši so pomagali že pri ustanovitvi vrtca in ta praksa se nadaljuje. Smo res ena velika družina. Pedagoginje smo več kot samo sodelavke in vsak dan z veseljem prihajamo na delo, ki nam ne pomeni samo zaposlitve, otroci pa z nasmeškom v vrtcu, in to je vse, kar potrebujemo," za konec pove Andreja.

Waldorfska vzgojiteljica Sonja Hudeček

Vrtec ta čas obiskuje sedem otrok, starih od enega do petih let.

Obisk delegacije tujih profesorjev v Vrtcu Jesenice

Vrtec Jesenice so obiskali profesorji iz Rusije, ZDA in Velike Britanije. Kot je povedala pomočnica ravnateljice Vlasta Ravhekar, so profesorji prišli pod okriljem Pedagoškega inštituta na obisk oddelkov, v katerih že devetnajst let izvajajo metodologijo Korak za korakom. "Dali so nam priznanje, da izvajamo visoko kakovostno predšolsko vzgojo na vseh pedagoških področjih kakovosti, in sicer: interakcije, družina in skupnost, inkluzija in demokratične vrednote, načrtovanje, strategije poučevanja, učno okolje in profesionalni razvoj," je povedala Vlasta Ravhekar. U. P.

Dr. Petrač gimnazijcem govoril o vesoljskem raziskovanju

Na Gimnaziji Jesenice so gostili dr. Dušana Petrača, fizika in znanstvenika, ki sodi med mednarodno priznane strokovnjake na področju vesoljske tehnike. Po odhodu v ZDA je tam leta 1971 opravil magisterij in doktorat iz fizike. Priključil se je razvojnemu oddelku ameriške vesoljske agencije NASA in postal eden pomembnih strokovnjakov za področje vesoljske tehnike. Danes 82-letni znanstvenik, po rodu iz Kroke, se vedno rad vrača v Slovenijo, kjer predava in se udeležuje znanstvenih srečanj. Dijakom je govoril o vesoljskem raziskovanju, odgovoril pa je tudi na kar nekaj vprašanj. J. R.

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 47

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

OPTIKA MESEC
OČESNA AMBULANTA
Titova 31, Jesenice,
tel.: 04/5832-663

Optika Meseč Vida Mihelič s.p., Cesta maršala Tita 31, Jesenice

- tende - markize
- žaluzije (zunanje in notranje)
- rolete •panelne zaves

SVETOVANJE, IZDELOVANJE, MONTAŽA IN SERVIS

- komarniki •screen roloji •roloji
- rolo garažna vrata
- plise zaves

**SENČILA®
ASTERIKS**

Z vami smo že 15 let!

SVET SENČIL

Peter Rozman s.p.
Cesta na Loko 2
4290 Tržič
T: 04 59 55 170
G: 041 733 709
E: info@asteriks.net
www.asteriks.net

ZANIMIVOSTI

Odmev z Dubiozo

V soboto se je na Stari Savi odvijala že tretja glasbena prireditev Odmev 2013, tokrat s priznano skupino Dubioza Kolektiv, ki je dodobra razgrela okoli dva tisoč obiskovalcev.

ANDRAŽ SODJA

V pokriti hali na Stari Savi na Jesenicah se je odvijala tretja izvedba glasbene prireditve Odmev, ki je v prvi vrsti namenjena mladim, še neujeljenim skupinam. Letos pa so organizatorji – Klub Jeseniških študentov, mladinski svet Jesenice in Mladinski center Jesenice – pripeljali še posebne goste, in sicer priljubljeno skupino Dubioza kolektiv iz Bosne in Hercegovine. Odmev 2013 je odprla mlada skupina The Bagatelles v sestavi Sašo Dudič, Polona Burnik in Matic Rožič, ki so z akustičnimi zvoki navdušili ljubitelje akustičnega rocka in folk glasbe. Za trše ritme so poskrbeli že prepoznavnejši punk-rockerji Arthem v sestavi Bine Baloh, Žiga Koselj in Luka Podobnik, ki so navdušili takrat sicer še nekoliko manj številno občinstvo. To se je začelo zbirati ob nastopu tretjih rockerjev Scottish widows, ki so se premierno, na svojem prvem koncertu predstavili ravno na Odmevu 2013. Slednji so oder predali alternativnim rockerjem Supersunset in skupini Witchass v

Vrhunec večera pred polno halo na Stari Savi: priljubljena bosanska zasedba Dubioza Kolektiv

sestavi Boštjan Kovač, Jure Jamnik, Blaž Beguš in Matej Šranc, ki je takrat že več kot tisočglavo množico dodobra razgrela za znamenito Dubioza kolektiv, s katero se je okoli 2000 obiskovalcev zabavalo vse do druge ure zjutraj. Kot je povedal predsednik soorganizatorja Mladinskega sveta Jesenice Miha Rezar, so z obiskom zelo zadovoljni, saj so v organizacijo vložili ogromno dela: “Obisk je bil za mlade bende odličen. Za pomoč smo zelo

hvaležni Občini, Jeko-inu, Zavodu za šport in vsem drugim, ki so nam pomagali pri organizaciji in urejanju dokumentacije. Občini Jesenice in Študentski organizaciji Slovenije pa se zahvaljujemo za sofinanciranje dogodka.” Vodja mladinskega centra Jesenice Lili Tkalec je dodala, da jih veseli, da je mladina prevzela pobudo in organizirala ta dogodek, s čimer so pokazali, da si želijo in znajo organizirati takšne dogodke, vedno pa jim bodo

pripravljeni pomagati. Nad koncerti, še posebej nad vrhuncem s skupino Dubioza Kolektiv, je bilo navdušeno tudi občinstvo, in s tem se je pokazalo, da Jesenice potrebujejo še več takšnih dogodkov. Poseben dobrodelni dogodek pa so organizatorji pripravili ob festivalu, saj so izkupiček od prodaje kolačkov – muffinov v celoti namenili Zvezi društev prijateljev mladine za letovanje otrok v letovišču Pinea. Kolikšen je bil izkupiček, pa zaenkrat še ni znano.

S tršimi ritmi so publiko razgrela alter rockerji Supersunset.

Nastopili so tudi Witchass.

ZANIMIVOSTI

Začetni požar lahko pogasite sami

Oktober je mesec požarne varnosti. Letošnja vodilna tema je Začetni požar lahko pogasite sami.

ROBERT KEJŽAR, VIŠJI GASILSKI ČASTNIK II, poveljnik GPO

Vsako gorenje ni požar. Ogenj poznamo že tisočletja in človeku je olajševal življenje. Vendar ko ne govorimo več o kontroliranem gorenju, temveč le-to uide nadzoru, govorimo o požaru, ki ga je potrebno čim prej pogasiti.

Gašenje začetnih požarov v gospodinjstvu

Za lažjo predstavo lahko govorimo o treh fazah požara:

- Začetni požar, kjer so temperature nizke, malo dima, požar se sprva počasi širi (2–3 minute po nastanku) – možno pogasiti brez posebne zaščite z manjšimi količinami gasilnega sredstva, lahko tudi s priročnimi sredstvi.
- Faza naraščajočega požara, kjer se temperatura hitro dviguje, zadimljenost je vse večja. Gašenje otežuje temperatura, ki je pod stropom lahko že do 400 oC, ter gost dim, zato je že potrebna posebna oprema, toplotna zaščitna obleka ter zaščita dihal – uporaba izolirnega dihalnega aparata (5–10 minut).
- Polno razvit požar, kjer je temperatura v prostoru lahko že preko 700 oC, kar pomeni, da se vse gorljive snovi v prostoru vžgejo in obstaja nevarnost širjenja požara iz prostora v druge prostore ter na prosto (po 10–15 minutah). V takih razmerah se gasi v glavnem iz zunanosti in se v prostor vstopa šele po uspešnem gašenju. Gasimo lahko na različne načine. V principu je gašenje požara nasprotno od pogojev gorenja. Gasimo lahko tako, da:
- odstranimo gorljivo snov (pri gorenju plina zapremo ventil),
- preprečimo dovajanje kisika (preko goreče posode poveznemo pokrovko)
- znižamo temperaturo gorljivi snovi pod kritično temperaturo in tako preprečimo na-

daljnje gorenje (ohlajamo z vodo). Iz dolgoletne prakse kot prostovoljni ter poklicni gasilec opažam, da se ljudje ognja pretirano ne bojimo, kar je tudi logično. Tako nam tudi gašenje začetnih požarov ne povzroča težav do trenutka, ko je potrebno v roke vzeti gasilnik ter ga aktivirati. Ljudje, ki še niso imeli možnosti uporabe gasilnika, se

Po statističnih podatkih se požari v gospodinjstvu največkrat pričnejo ravno zaradi pozabljene hrane na vklopljenem štedilniku. Ob hitrem ter pravilnem ukrepanju je škoda lahko majhna in požar brez večjih posledic. Če pa ukrepamo napačno ali pa sploh ne, so posledice lahko katastrofalne (večji požar, opekline, zastrupitev ali celo zadušitev).

kljub slikovnim ter pisnim navodilom na nalepki ne odločajo za njegovo uporabo. Raje gasijo s priročnimi sredstvi, odstranjevanjem gorljivega materiala in podobno.

Kaj lahko naredimo sami, da do požara ne pride

- Pri kuhanju smo stalno prisotni (ne skočimo na vrt po zelenjavo, v trgovino, samo za 5 minut).
- Skrbimo za redno servisiranje električnih ter plinskih naprav.
- Električne naprave po uporabi izklopimo iz omrežne napetosti, da ob morebitni okvari delov pod napetostjo ne pride do požara (večkrat se zgodi, da so kot vzrok požara navedeni grelniki vode ali druge naprave v gospodinjstvu, ki niso bile v uporabi, so bile pa priklopljene na omrežno napetost).
- Gorljivih materialov ne kopičimo v bližini grelnih teles, dimnikov
- Otrokom onemogočimo dostop do virov vžiga (vžigalice, vžigalniki).
- V času praznikov, ko okra-

šujemo stanovanje z različnimi svetlobnimi verigami, preverimo ustreznost naprav in jih uporabljamo le ob naši prisotnosti. Poškodovanih, iztrošenih zaradi večletne uporabe ali staranja materiala pa raje ne uporabljajmo.

- Odprti ogenj (dišeče sveče in podobno) naj ravno tako gori le ob naši prisotnosti.
- Cigaretne ogorke ugasnemo ter odložimo na primer-

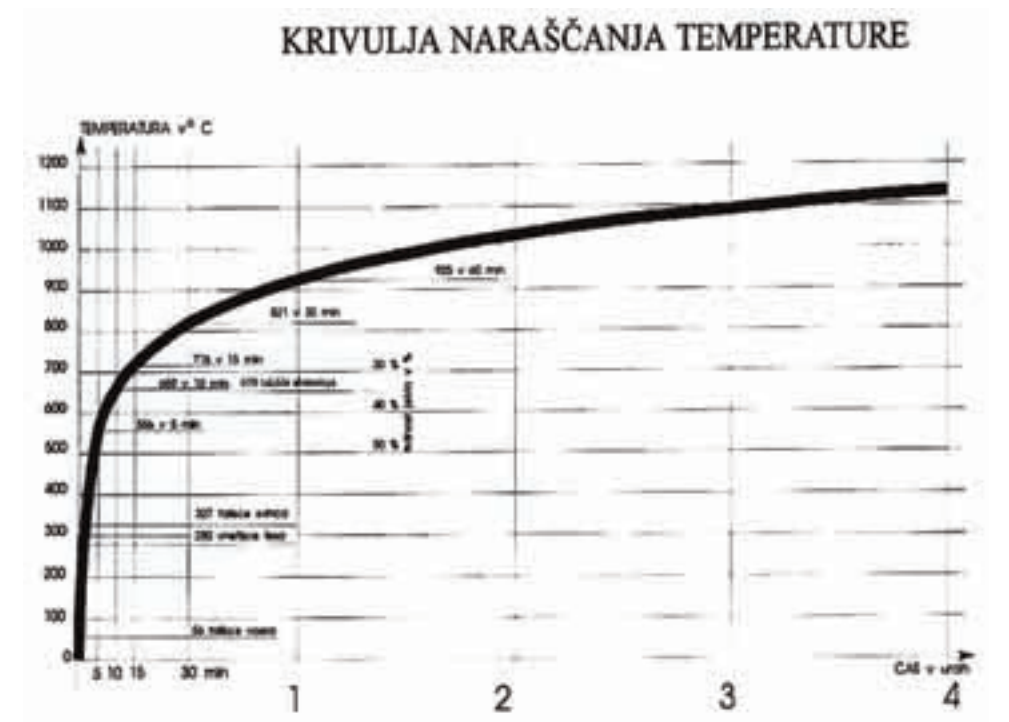
na mesta (gorečih ogorkov ne mečemo v koše za smeti, v naravi pa ne na tla ali celo skozi okno vozečega vozila).

Kaj naredimo v primeru požara

- Preverimo, če je požar v začetni fazi, in ga po svojih zmognostih poskusimo pogasiti. Pri tem pazimo na lastno varnost.
- Pokličemo 112 ter povemo ime, priimek, naslov, kaj se je zgodilo, kako smo ukrepali ter sledimo navodilom, ki jih dobimo po telefonu (priporočljivo je poklicati tudi v primeru, če nam je ogenj uspelo pogasiti).
- Če ne moremo pogasiti, se čim hitreje umaknemo na varno, s seboj vzamemo najnujnejše stvari, za sabo zapremo vsa okna ter vrata (če je možno) in obvestimo ostale osebe v objektu, da se umaknejo na varno.
- Ne ustvarjamo panike, evakuacija pa naj bo hitra in predvsem varna, da ne pride do poškodb zaradi prerivanja. Vedno pazimo, da ne ogrozimo sebe ali drugih.
- Za evakuacijo ne uporabljajmo dvigal, saj lahko obtičimo v njih v primeru izpada električnega toka ali okvare.
- Ko smo zapustili objekt, v bližini in na varnem počakamo gasilce, jih seznanimo s stanjem, lokacijo požara ter z morebitnimi ujetimi osebami ali živalmi v gorečem objektu ter z njihovo lokacijo.
- Če smo ostali v stanovanju in bi bila evakuacija prenevarna (zadimljeni hodnik, previsoka temperatura), zapremo vsa vrata, tla pred vrati ter dele, kjer vdira dim v prostor, pa založimo z mokrimi brisačami, krpami. Dihanje v zadimljenem prostoru si lahko delno olajšamo tako, da si usta ter nos

Posledica nepravilnega gašenja posode z oljem z vodo – maščobna eksplozija (liter vode v dva litra vročega olja)

Faze razvoja požara – požarna krivulja

prekrijemo z vlažno krpo. Počakamo na nadaljnja navodila reševalcev.

Kako gasimo začetne požare

- Manjši požar lahko ohladimo z vodo, prekrijemo z odejo, vroče ostanke pa kasneje iznesemo na prosto. Pri tem pazimo, da pri iznosu žerjavnice ne pada po tleh in ponovno povzroči požara.
- Pri požaru olja je potrebno vedeti, da se na goreče ali razgreto olje ne sme vlivati vode. Če na vrelo olje vlijemo vodo, se voda v trenutku upari, z oblakom pare se v okolico sprosti tudi olje, ki se v trenutku vžge. Najbolje je posodo pokriti s kovinsko pokrovko, jo prijeti s krpo ali rokavicami ter jo odnesti na prosto. Pri tem pazimo, da se ne opečemo s posodo ali polijemo vrelega olja po tleh ali sebi.

- Če gori električna naprava, najprej izvlečemo vtičnik iz vtičnice ali kako drugače izklopimo električni tok ter šele nato gasimo.
- Če gori plin, najprej zapremo dotok plina na ventilu in nato pogasimo goreče dele v okolici. Če nam uspe pogasiti goreč plin in ne zapremo ventila za dotok plina, obstaja velika nevarnost, da pride do eksplozije plina in posledično do hujših poškodb ter še večje gnotne škode.
- Za gašenje uporabimo gasilnike, ki jih imamo v stanovanju ali na hodnikih večstanovanjskih hiš, blokov, stolpnice
- V hidrantnih omaricah, ki so v blokih ter stolpnicah, običajno ni vode, ker je suhi sistem dvizhnih vodov, ki so namenjeni gasilcem, ki do objekta pripeljejo vodo s cisterno, ter nato preko priključka na zunanji fasadi

vodo črpajo v sistem v višja nadstropja.

- Pri požarih dimnika nikoli ne gasimo z vodo. Temperature so visoke in voda se v trenutku upari. Požare dimnika se gasi s prahom in sicer tako, da najnižjo odprtino dimnika (vratca za čiščenje) odpremo ter z gasilnikom na prah pogasimo. Vlek dimnika zaradi povišane temperature (vroč zrak gre po dimniku gor) gasilni prah potegne po dimniku na vrh, do izstopne odprtine, med potjo pa se prime na stene dimnika ter tako zaduši ogenj. Se pa dimnik ohlaja zelo počasi in obstaja nevarnost ponovnega vžiga. Tak dimnik je potrebno kasneje očistiti ter pregledati (vizuelno).
- S preventivo ter odgovornim ravnanjem lahko poskrbimo, da do požarov ne pride in posledično ne ogrozimo sebe in drugih.

Požarni razredi ter primerna gasilna sredstva (oznake na gasilnikih):

- **A – požar gorljivih trdnih snovi (gasimo z vodo, peno, prahom),**
- **B – požari vnetljivih tekočin (lahko jih prekrijemo s peno, gasimo s prahom ali CO₂),**
- **C – požari vnetljivih plinov (zapremo dotok plina, gasimo glede na gorljive snovi v okolici),**
- **D – požari lahkih kovin (gasimo s posebnim D prahom, prekrivamo s preskom, cementom), nikoli z vodo, saj kovina gori s temperaturo preko 1300 oC, to je temperatura, pri kateri voda (H₂O) razpade na vodik (H) ter kisik (O) – vodik je eksploziven plin, kisik pa pospešuje gorenje,**
- **F – požari olja ter maščob – gasimo s posebnim F prahom ali posebnimi tekočimi gasili.**

ZANIMIVOSTI

Vaja: večja nesreča v predoru Karavanke

Zaradi mednarodne vaje Together, Karavanke 2013 so za več ur zaprli najdaljši slovenski avtocestni predor. Svoje znanje za reševanje v predoru je preverilo več kot 700 udeležencev vaje.

ANDRAŽ SODJA

Kranjska izpostava Uprave za zaščito in reševanje pod vodstvom Jerneja Hudohmeta je v sodelovanju z avstrijskimi kolegi pripravila obsežno vajo reševanja v primeru večje nesreče v Karavanškem predoru. Kot je povedal Hudohmet, je scenarij vaje predvideval nesrečo v predoru, v kateri manjši avtobus trči z osebnim avtomobilom, eno izmed vozil pa zagori. »Zaradi zasilnega zaviranja pride do verižnega trčenja, kjer kasneje še eno vozilo zagori. Gre za realen scenarij, saj se poleg udeležencev nesreče na obeh straneh predora naredi kolona, tako tudi neudeleženi v sami nesreči ostanejo ujeti v osemkilometrskem predoru, kjer se začne požar,« je še dodal Hudohmet. Kot je pojasnil predstavnik avstrijske družbe za avtoceste AS-FINAG Reiner Kienreich, so v sodelovanju z Darsom v minulih letih veliko investirali v izboljšanje varnosti predora in odpravo komunikacijskih in jezikovnih ovir, ki so se pokazale pri zadnji tovrstni vaji leta 2009. Kot je še povedal Kienreich, bo Asfinag tudi v prihodnjih letih v avstrijske predore investiral 1,4 milijarde evrov, del tudi v Karavanški predor in izgradnjo druge cevi, ki naj bi se pričela leta 2016 in naj bi stala 300 milijonov evrov. Po Kienreichovih besedah bo Avstrija prispevala 160

Vozila so bila polna ponesrečencev s hudimi in lažjimi poškodbami, ki so jih morali s hidravličnim razpiralom in škarjami rešiti iz vozil. / FOTO: ANDRAŽ SODJA

milijonov evrov, ostala sredstva pa bo moral zagotoviti Dars. Na sami vaji je na obeh straneh meje skupaj sodelovalo več kot 700 udeležencev, od imitatorjev do intervencijskih ekip. S slovenske strani so pri reševanju v in iz predora tako poleg poklicnih gasilcev GARS Jesenice sodelovali tudi prostovoljni gasilci z Jesenic, iz Kranjske Gore, Žirovnice in Gorij. Zaradi množičnosti nesreče so se v reševanje vključili tudi poklicni gasilci GRS Kranj, ki so pred Karavanški predor pripeljali prikolico za pomoč pri množičnih nesrečah. Poleg gasilskih ekip je z zdravniki in reševalnimi vozili so

delovalo tudi osnovno zdravstvo Gorenjske in helikopterska enota policije. V zaključno obravnavo poškodovancev se je vključila tudi splošna bolnišnica Jesenice. Kot je povedal predstojnik kirurškega oddelka Splošne bolnišnice Jesenice Janez Pšenica, so tovrstne vaje zanje zelo pomembne: »Tu imamo dva relativno nevarna predora, cestnega in železniškega, kjer se kaj takšnega dejansko lahko zgodi. Postopki, ki jih preverjamo na vajah, pa so se že izkazali pri množični železniški nesreči pred dvema letoma.« Medicinska ekipa se je tako morala soočiti z večjim številom huje poškodovanih iz prometne nesreče,

ki so kazali tudi znake zastrupitve z monoksidom, sicer pa so bile poškodbe značilne za prometne nesreče, torej poškodbe glave, prsnega koša, tope poškodbe trebuha, zlomi, kasneje pa tudi poškodbe, povezane s požarom. Vajo sta si ogledala tudi minister za obrambo Roman Jakič in poveljnik civilne zaščite Srečko Šestan, ki sta bila zadovoljna z videnim. Šestan meni, da je viden napredek glede na prejšnjo vajo, ki je bila izvedena leta 2009, in sicer predvsem na področju tehnike, opreme in tudi postopkov, le-ti pa so seveda specifični glede na razmere v predoru.

Med poškodovanimi so bili tudi posebni primeri – nosečnice, otroci, nepoškodovani a nezavestni, ki so od reševalcev terjali posebno obravnavo. / FOTO: MATIC ZORMAN

Prvi del vaje, kjer so se s trčenjem osebnega avtomobila in manjšega avtobusa, ki je tudi zagorel, spopadli avstrijski gasilci. / FOTO: MATIC ZORMAN

Svojo pripravljenost za oskrbo večjega števila poškodovancev je preverila tudi Splošna bolnišnica Jesenice, kjer so poškodovane oskrbeli in jih razporedili v nadaljnjo bolnišnično oskrbo. / FOTO: ANDRAŽ SODJA

Bolj vidni, bolj varni

ANDRAŽ SODJA

V sklopu preventivnih aktivnosti Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Jesenice, so v sodelovanju s Policijsko postajo Jesenice na Čufarjevem trgu pripravili preventivno akcijo Bodi preViden. Preventivne akcije Bodi preViden so še posebej namenjene pešcem, ki so še posebej jeseni in pozimi med najbolj ogroženimi prometnimi udeleženci, saj je svetli del dneva krajši, pogostejše pa so neugodne tudi vremenske razmere. Med pogostejšimi žrtvami so zlasti starejši zaradi nepoznavanja ali kršitev cestno-prometnih predpisov, policisti pa ugotavljajo, da je vzrok nesreče pogosto tudi na strani neustreznega ravnanja voznikov, zaradi vožnje z nepri-

lagojeno hitrostjo, vožnje preblizu desnemu robu vozišča, vožnje z neočiščenimi ali zarošenimi stekli ali vožnje pod vplivom alkohola. Kot je povedal predsednik Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Jesenice Aleš Koželj, je bil tudi to-

Na preventivni akciji so obiskovalci lahko preizkusili zaletavčka in obračalnik.

krat odziv na akcijo zelo dober. Policisti Policijske postaje Jesenice so udeležencem predstavili pomembnost uporabe kresničk in drugih odsevnih materialov za večjo varnost pešcev, Avto šola B&B pa je predstavila zaletavčka, s katerim so prikazali,

kako deluje varnostni pas ob čelnem trku, ter obračalnik, s katerim so prikazali pomen varnostnega pasu ob prevračanju. »Akcije so se udeležili malčki iz vrtca, osnovnošolci in gimnazijci pa tudi naključni mimoidoči, ki so tako lahko izkusili nekaj situacij v prometu in spoznali pomen pripomočkov, ki izboljšajo vidnost pešcev,« je še dodal Koželj. Policisti kot najpomembnejše preventivne ukrepe za varnost pešcev tako navajajo uporabo odsevnih trakov ali kresničk, prečkanje ceste na označenih prehodih ter hojo po pločnikih ali ob levem robu vozišča. Voznike pa opozarjajo, naj hitrost prilagodijo razmeram, upoštevajo naj prisotnost pešcev na cestah in temu prilagodijo vožnjo še posebej v okolici šol in v naseljih, izven naselij pa naj vozniki vozijo po sredini voznega pasu, s čimer zmanjšajo možnost trka s pešcem, ki hodi ob vozišču.

Si želite sami izdelati alkoholni napitek, kot je liker, ali sadje namesto v kompot namočiti v žganje? Potem je knjiga **Sodobna žganjekuha** prava za vas, saj vas bo seznanila s teorijo žganjarstva ter z recepti za različne žgane pijače, kot so slivov, orehov ali zeliščni liker in še veliko drugih.

Redna cena priročnika je 16 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

13 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

ZANIMIVOSTI

Sudoku s končno rešitvijo

7		9			8	4		2
8			7	1	6		5	
		6		4	2		1	
	2					8		
9				2	5	6	4	7
	6	7				1	3	
	3			9		2		6
			6		7			

Sestavil: Cveto Erman

Mrežo izpolnite tako, da bodo vsaka vrstica, vsak stolpec in vsak manjši kvadrat vsebovali številke od 1 do 9. Ob pravilni rešitvi boste v označeni vrstici, če zamenjate številke s črkami (1=O, 2=E 3=L, 4=B, 5=C, 6=R, 7=D, 8=I, 9=A), od leve proti desni prebrali rešitev, ki jo vpišite v označeno mesto v križanko. Rešitev sudokuja iz prejšnje številke je TUŠ KABINE.

Nagrajenci križanke iz prejšnje številke

Pravilno geslo se glasi BOGATA PONUDBA ZA KOPALNICE. Sponzor križanke Tapro Grosist Jesenice z bogato izbiro kopalniške opreme in keramičnih ploščic, Ulica Viktorja Kejžarja 34, 4270 Jesenice, podarja tri nagrade: kopalniške dodatke. Nagrajenci so: **Vid Fabjan**, Blejska Dobrava; **Neli Čarman**, Jesenice; **Ivica Petrov**, Zgornje Bitnje. Za nagrade se oglasite v Tapro Grosistu na Jesenicah.

Mešana zimska solata

Pozimi, ko bo na vrtu zmanjkalo zelene solate, nam bo prišla zelo prav. Z njo bomo postregli ob narezku, mesninah, kolinah (krvavicah, žolci, zaseki), siru in v sendvičih z maslom.

JELKA KOSELIJ

Mešana zimska solata iz surove zelenjave

Po tem receptu je solata precej kisla. Dobro pa je, da lahko porabimo zelene paradižnike, ki ne morejo več dozoreti. Povdarek je tudi na česnu za zdravje. *Potrebujemo: 1 kg rdečih paprik, 1 kg zelenih trdih paradižnikov, pol kg čebule, 5 do 8 glavic česna, 2 l razredčenega vinskega kisa 4 %-ne kislosti, 1 žlico celega popra v zrnu in pest soli. Namesto zelenih paradižnikov lahko uporabimo sveže zelje ali zelene trde kumare.* Priprava: Kozarce pasteriziramo v pečici na 120 stopinj C, pokrovčke pa prekuhamo. Paprike očistimo semena in zrežemo na rezance. Paradižnike in čebulo narežemo na lističe, če je zelje, ga nari-bamo, kumare pa zrežemo tudi na lističe. Česnove gla-

vice razdelimo na stroke, jih olupimo in prerežemo na pol. Solimo, dodamo poper, vse dobro premešamo in pustimo na hladnem par ur ali čez noč. Kis zavremo in v njem tudi česen, da nam vložen ne bo pomodrel. Kis s česnom ohladimo. Nato solato odcedimo, ožamemo in ožeto solato zmešamo s kisom. Napolnimo kozarce. Z vilicami v kozarcu mešamo, da se kis dobro porazdeli med zelenjavo in da ni vmes zračnih mehurčkov. V kozarcu mora kis dobro prekrivati solato. Dobro je, da v kozarec vložimo plastično mrežico s tremi konicami, obrnjenimi navzgor proti pokrovu, ki omogoča, da je vsa zelenjava potopljena v kisu. Kozarce zapremo s pokrovčki in shranimo v hladni shrambi. Vsebinsko porabimo v nekaj mesecih. Pred uporabo solato odcedimo od kisa in jo poškopimo z oljem.

Mešana zimska solata iz kuhane zelenjave

Potrebujemo: 1 kg rdečih paprik, 1 kg trdih zelenih kumar, 1 kg čebule, 1 kg zelenih paradižnikov, 1 kg svežega zelja, 1,5 l kisa za vlaganje že razredčenega (pol litra kisa za vlaganje, 9-odstotnega, in 1 liter vode), 20 dag sladkorja, 20 dag olja, 1 pest soli, 1 glavico česna in malo celega popra.

Priprava: Kozarce pasteriziramo v pečici na 120 stopinj C, pokrovčke pa prekuha-

mo. Zelenjavo očistimo in narežemo kot za solato. Razredčen kis, sladkor, olje, sol in poper prevremo in v to tekočino damo vso zelenjavo. Vse naj vre 15 minut. Vročo zmes damo v pasterizirane kozarce, takoj zapremo in kozarce ohlajamo pod deko, da se počasi ohladijo. Nasvet: Ne vlagajmo zelenjave 3 dni v mlaju, sicer se vsebina rada pokvari! Ta nasvet so nam dali že naši predniki in ohranjajmo ga še naprej.

Sponzor križanke je **Pizzeria Venezia, d. o. o., Cesta Borisa Kidriča 26b, na Slovenskem Javorniku**, tel.: 05 92 52 290. Nudijo bogato izbiro pic in slastnih jedi z žara. Sprejemajo zaključene družbe do trideset oseb. Za naše reševalce so pripravili tri nagrade: hrana in zapitek v vrednosti 25 evrov, 15 evrov in 10 evrov, postreženo v lokalu Venezia.

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do ponedeljka, 28. oktobra 2013, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj, p. p. 124 ali vržite v naš poštni nabiralnik.

SPONZOR KRIŽANKE ??????? VENEZIA, D.O.O. CESTA BORISA KIDRIČA 26B, NA SLOVENSKEM JAVORNIKU, 05 92 52 290													TUKAJ VPIŠETE REŠITEV SUDOKUJA	IME NAŠEGA VOJAŠKEGA ANALITIKA IN PUBLICISTA GERŠAKA	HIŠNI BOG PRI RIMLJANIH	KEMIJSKI ZNAK ZA ALUMINIJ	TARZANOVA OPICA	GRŠKI PISEC BASNI	ŽELJA, SLA, GIBALO	IME PEVCA PESTNERJA	ŽENSKA OBLIKA SOTOVARIŠ	IZDELO- VALEC TRAKOV	GESLO																																	
SLABO POČUTJE, POTRTOST, POBITOST													1											1	5																															
OLEPŠE- VALEC RESNIČ- NEGA STANJA																			7					2	8																															
VEČJA SKUPINA PEVCEV																	HUDA JEZA VEDA, O DE- LU STROJEV IN ŽIVE NARAVA							3	7																															
STAVBNA STENA																JETNIK, VOD- JA V TABO- RIŠČU				OSKAR KOGOJ DELAVEC, KI POLAGA IZOLACIJO				4	4																															
SPREMLJE- VALCI BOGA EROSA																	TIP AVTO- MOBILA ITA- LIJANSKE TOVARNE FIAT	RUSKI TE- RENSKI AV- TO ZNAMKE LADA						5	8																															
VRSTA REBUSA																	12			FEREDŽI PODOBNA VRHNJA HALJA					2	4																														
IVAN LENDL ITALIJANSKI SLAPOVI BLIZU SPALETA															ČLAN SENATA								MESTO V DOLINI ZAHODNE MORAVE V SRBIJI	6	9																															
													9												7	9																														
AVTOR: MENAR- TOVEC	IME PRED KRATKIM PREMINULE PRAVNICE CERARJEVE	SLOVENSKI OPERNI PEVEC (DANILO)	VRBA IVA (NAREČNO)	JOŽE OLAJ	OBORO- ŽENE SILE DRŽAVE, VOJSKA	PROSTOR ZA ZAKLJUČNE DRUŽBE DO TRIDESET OSEB	OHRANITEV (ZASTA- RELO)	VRSTA STREŠNIKA IZ KAMNA, SKRIL	ODLIČEN SKLADATELJ ALI DIRIGENT ZGOLJ, SAMO						GLASBENIK IN NOVINAR (VANJA)							2	4																																	
KAČA (ZASTAR.)				6		BRUŠNI KAMEN ZA KOSO				KRAJ PRI LJUTOMERU ANGLEŠKI REŽISER (PAUL)	4			ŽENSKO IME, STANISLAVA	10								8	10																																
BRITANSKA FILMSKA IGRALKA (1921 - 2007)						ANTON AŽBE				NAJVIŠJI VRH PIRE- NEJEV V ŠPANJI SPOJ				ČRNILO (POGOV.)			NAVIHANEC							13	11																															
DALJŠE ČASOVNO OBDOBJE		5			RUSKI JEŽI- KOSLOVEC (NIKOLAJ) PEŠČENA MOR, OBALA				KOMARJI V TROPIH NAŠ JEZIKO- SLOVEC (OROSLAV)	3				OTROCI										7	12																															
NATAŠA LAČEN			ZAČETEK ZAGANJA	13		AMERIŠKI FILMSKI SNEMALEC (JOHN) ANA DREV				ZGODOVIN- SKI KRAJ PRI ZADRU TONI INNAUER	11			8	SOSED IRANA																																									
REKA V MIJANMARU			LENA OLIN					STROKOV- NJAKINJA ZA ARHI- TEKTURO																																																
ČRTA NA ZAČETKU NOTNEGA ČRTOVJA								BOŽANSKI PREBIVALCI OTOKA SHERJUE, FEJAKI					DANSKI GLEDALŠKI IN FILMSKI SCENOGRAF (ERIK)																																											
SLOVARČEK:													AAES: danski gledališki in filmski scenograf (Erik) MARMORE: največji italijanski slapovi blizu Spaleta (165m)											KALADAN: reka v Mjanmaru KIBERNETIKA: veda, ki proučuje delo strojev in žive narave											ANETO: najvišji vrh Pirenejev 3404m ALCOTT: ameriški snemalec (John)											CVEN: kraj pri Ljutomeru										

GORENJSKI GLAS
JESENIŠKE NOVICE 18/2012
P.P. 124, 4001 KRANJ

PRIREDITVE

Oktobrsko-novembrske prireditve

PETEK, 18. OKTOBRA
GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE, ob 19.30
ČUFARJEV MARATON – ZADNJA TEKMA (v izvedbi igralske skupine pri GTČ Jesenice). Za abonma v četrtek, petek in izven
Info: Gledališče Toneta Čufarja 04 58 33 100, www.gledalisce-tc.si

PROSTORI DRUŠTVA ŽAREK, Cesta maršala Tita 78/a, Jesenice, ob 17. uri
DRUŽENJE IN IGRA Z MEDNARODNIMI PROSTOVOLJCI
Info: društvo Žarek, 030 625 298

SOBOTA, 19. OKTOBRA
ŠPORTNO IGRIŠČE V DVORSKI VASI, od 10. ure dalje
DRUŠTVI PRIJATELJEV MLADINE JAVORNIK-KOROŠKA BELA in ŽIROVNICA organizirata kostanjev piknik. Info: www.zdpm-jesenice.si/dpm-javornik-novica, dpmjkb@gmail.com, 031 336 230

DVORANA TURIST NA SLOVENSKEM JAVORNIKU, ob 17.30, vstop prost!
KULTURNA PRIREDITEV V SKLOPU PROJEKTA: »KULTURNA DEDIŠČINA NAŠIH SOSEDOV« (predstavila se bodo kulturna društva iz Slovenije, Avstrije in Italije). Info: Razvojna agencija zgornje Gorenjske, Jasmina Bagar, 04/581 34 18, jasmina.bagar@ragor.si

NEDELJA, 20. OKTOBRA
GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE, ob 10. uri
OTROŠKA MATINEJA – gledališko-glasbena predstava za otroke NAJBOLJŠI PAR v izvedbi Studia Anima z Damjano Golavšek in Stenom Vilarjem. Info: Gledališče Toneta Čufarja 04 58 33 100, www.gledalisce-tc.si

PONEDELJEK, 21. OKTOBRA
ZŠJ – MCJ, MLADINSKA TOČKA CENTER II, TITOVA 41, JESENICE, ob 17. uri
KLEPET STARŠEV Z ZINKO RUČIGAJ: »Kako se izognemo kritiziranju in kaznovanju?« Info: www.mc-jesenice.si, dmcj@siol.net, 04/5884 680/681

GLASBENA ŠOLA JESENICE, ob 19. uri
NASTOP GODALNEGA ODDELKA. Info: Glasbena šola Jesenice, 586 60 30, glasbena.sola.jesenice@siol.net

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE, ob 19.30
ČAJ ZA DVE, komedija v izvedbi GTČ (dobrodelna predstava)
Info: Gledališče Toneta Čufarja 04 58 33 100, www.gledalisce-tc.si; DU Jesenice, 070 597 197, stane.arh@gmail.com

SREDA, 23. OKTOBRA
ZŠJ – MCJ, MLADINSKA TOČKA CENTER II, TITOVA 41, JESENICE, ob 16. uri
TEMATSKI DOGODEK OB MESECU POŽARNE VARNOSTI: »Tega dne si tudi ti lahko gasilec!« (Mladinski center Jesenice v sodelovanju s Gasilsko reševalno službo Jesenice in Prostovoljnim gasilskim društvom Jesenice). Info: www.mc-jesenice.si, dmcj@siol.net, 04/5884 680/681

ČETRTEK, 24. OKTOBRA
DRUŠTVO UPOKOJECEV JESENICE
POHODNIŠKA SEKCIJA: »Pohod v neznano smer«, odhod z Lipc ob 05.50. Info: Pohodniška sekcija, 041 402 739

KINO ŽELEZAR JESENICE, ob 10.30
PROJEKT »OD TONA DO GLASBE«: KONCERT FILMSKE GLASBE
Info: Glasbena šola Jesenice, 586 60 30, glasbena.sola.jesenice@siol.net

KOSOVA GRAŠČINA, ob 18. uri
ODPRTJE LIKOVNE RAZSTAVE SLIKARKE KATJE BUTINAR
Info: Gornjesavski muzej Jesenice, 04/58 33 500

PETEK, 25. OKTOBRA
KINO ŽELEZAR JESENICE, ob 10.30
PROJEKT »OD TONA DO GLASBE«: BALETNA PREDSTAVA
Info: Glasbena šola Jesenice, 586 60 30, glasbena.sola.jesenice@siol.net

SOBOTA, 26. OKTOBRA
KINODVORANA JESENICE, ob 18. uri
Otroški animirani film: POŠASTI Z UNIVERZE
Info: Gledališče Toneta Čufarja 04 58 33 100, www.gledalisce-tc.si

NEDELJA, 27. OKTOBRA
KINODVORANA JESENICE, ob 11. uri
Otroški animirani film: POŠASTI Z UNIVERZE
Info: Gledališče Toneta Čufarja 04 58 33 100, www.gledalisce-tc.si

KINODVORANA JESENICE, ob 19.30
KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA JESENICE – KRANJSKA GORA (za glasbeni abonma in izven)
Info: Gledališče Toneta Čufarja 04 58 33 100, www.gledalisce-tc.si

PONEDELJEK, 28. OKTOBRA
RAZVOJNA AGENCIJA ZGORNJE GORENJSKE, Spodnji Plavž 24e, od 10. do 12. ure
Brezplačna delavnica v sklopu projekta VEM: »Kako do nepovratnih sredstev za razvoj novih projektov? Na kaj biti pozoren pri pripravi projekta?«. Info: Eldina Čosatović, tel. 04 581 34 19, dina@ragor.si

ZŠJ – MCJ, MLADINSKI CENTER JESENICE, KEJŽARJEVA 22, JESENICE, od 16. do 18. ure
USTVARJAJTE Z NAMI, ustvarjalne delavnice za vse generacije
Info: ZŠJ – Mladinski center Jesenice, 04 5884 680/681, www.mc-jesenice.si

ZŠJ – MCJ, MLADINSKI CENTER JESENICE, KEJŽARJEVA 22, JESENICE, ob 19. uri
FILMSKI VEČER (15 -30). Info: ZŠJ – Mladinski center Jesenice, 04 5884 680/681, www.mc-jesenice.si

TOREK, 29. OKTOBRA
ZŠJ – MCJ, MLADINSKI CENTER JESENICE, KEJŽARJEVA 22, JESENICE, ob 18. uri
ZABAVNO POČITNIŠKO TEKMOVANJE: JESENSKI TURNIR V NAMIZNIH ŠPORTNIH IGRAH, kot so namizni nogomet, namizni tenis, biljard (15-30). Info: ZŠJ – Mladinski center Jesenice, 04 5884 680/681, www.mc-jesenice.si

SREDA, 30. OKTOBRA
ZŠJ – MCJ, MLADINSKI CENTER JESENICE, KEJŽARJEVA 22, JESENICE, od 16. do 18. ure
USTVARJAJTE Z NAMI, ustvarjalne delavnice za vse generacije
Info: ZŠJ – Mladinski center Jesenice, 04 5884 680/681, www.mc-jesenice.si

DVORANA KOLPERN NA STARI SAVI, od 18. do 24. ure
AKUSTIČNI KONCERT in KOSTANJEV PIKNIK: »AKUSTIX«
Info: miha.n.rezar@gmail.com

ZŠJ – MCJ, MLADINSKI CENTER JESENICE, KEJŽARJEVA 22, JESENICE, ob 19. uri
FILMSKI VEČER: MARATON GROZLJIVK (15 -30)
Info: ZŠJ – Mladinski center Jesenice, 04 5884 680/681, www.mc-jesenice.si

SOBOTA, 2. NOVEMBRA
OSNOVNA ŠOLA PREŽIHOVEGA VORANCA, od 8. do 18. ure
DRUŠTVO REJCEV MALIH ŽIVALI JESENICE: Razstava pasemskih malih živali (kunci, golobi, perutnina)
Info: Tomaž Klinar, 041 817 386, tom.klinar@gmail.com

NEDELJA, 3. NOVEMBRA
OSNOVNA ŠOLA PREŽIHOVEGA VORANCA, od 8. do 18. ure
DRUŠTVO REJCEV MALIH ŽIVALI JESENICE: Razstava pasemskih malih živali (kunci, golobi, perutnina). Info: Tomaž Klinar, 041 817 386, tom.klinar@gmail.com

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE, ob 10. uri
OTROŠKA MATINEJA – PETER STRAH - predstava za otroke v izvedbi Gledališča iz desnega žepka z Lucijo Čirović
Info: Gledališče Toneta Čufarja 04 58 33 100, www.gledalisce-tc.si

TOREK, 5. NOVEMBRA
GLASBENA ŠOLA JESENICE, ob 19. uri
KONCERT SAKSOFONISTKE NINE KLINAR. Info: Glasbena šola Jesenice, 586 60 30, glasbena.sola.jesenice@siol.net

Prireditve za osnovnošolce in mlade nad 15

Društvo Žarek, Cesta Maršala Tita 78/a, Jesenice, 030 625 298
Od ponedeljka do petka – 16.00–18.00 – druženje, igre, ustvarjalne delavnice, prostočasne aktivnosti (za otroke do 15. leta)
Od ponedeljka do petka – 18.00–20.00 – druženje, medsebojni pogo-vori (za mlade od 15. leta dalje)

Občinska knjižnica Jesenice, igralnica knjižnice, 04/583 42 01, info@knjiznica-jesenice.si
18. 10. 2013, od 10.00 do 10.45 – Brihtina pravljična dežela
21. 10. 2013, od 17.00 do 18.30 – Ustvarjalna delavnica
22. 10. 2013, od 16.00 do 18.45 – Angleške urice/zaključena skupina
23. 10. 2013, od 17.00 do 18.30 – Ustvarjalna delavnica
24. 10. 2013, od 17.00 do 17.45 – Ura pravljic
24. 10. 2013, od 18.00 do 18.45 – Lepo je biti bralec
25. 10. 2013, od 10.00 do 10.45 – Brihtina pravljična dežela
28. 10. 2013, od 17.00 do 18.30 – Ustvarjalna delavnica
4. 11. 2013, od 17.00 do 18.30 – Ustvarjalna delavnica
5. 11. 2013, od 16.00 do 18.45 – Angleške urice/zaključena skupina
6. 11. 2013, od 17.00 do 18.30 – Ustvarjalna delavnica
7. 11. 2013, od 17.00 do 17.45 – Ura pravljic

Knjižnica Hrušica, 04/5834 212
24. 10. 2013, od 17.00 do 17.45 – Ura pravljic z grofico
24. 10. 2013, od 18.00 do 18.15 – Žrebanje nagrajencev knjižne uganke
7. 11. 2013, od 16.00 do 17.30 – Ustvarjalne delavnice

Knjižnica Javornik – Koroška Bela, 04/5834 211
29. 10. 2013, od 15.00 do 16.30 – Ustvarjalne delavnice
29. 10. 2013, od 16.30 do 16.45 – Žrebanje nagrajencev knjižne uganke
5. 11. 2013, od 15.00 do 16.00 – Družabne igre

ZŠJ – Mladinski center Jesenice, 04/58 84 680/681, dmcj@siol.net, www.mc-jesenice.si

MLADINSKA TOČKA CENTER II, TITOVA 41, JESENICE
23. 10. in 6. 11. 2013, ob 16.30 – VESELE SREDE – vodene brezplačne dejavnosti za osnovnošolce nad 8 let (razvedrilne igre na prostem, družabne namizne igre, ustvarjanje, igre za bistre možgane, risanke in mladinski filmi, pogovori na aktualne in tudi čisto vsakdanje teme)

MLADINSKA TOČKA CENTER II, TITOVA 41, JESENICE
28., 29. in 30. 10. 2013, od 11. do 13. ure – KROMPIRJEV MIX – vodene dejavnosti za osnovnošolce (nad 8 let)

MLADINSKI CENTER JESENICE, KEJŽARJEVA 22, JESENICE
28., 29. in 30. 10. 2013, od 10. do 11. ure – POČITNIŠKE PLESNE DELAVNICE ZA OSNOVNOŠOLCE (obvezne so prijave na 04 5884 680/681 do 25. 10. 2013!)

28., 29. in 30. 10. 2013, od 17. do 18. ure – »ZAPLEŠI ŠE TI!« počitniške plesne delavnice za osnovnošolce

MLADINSKA TOČKA CENTER II, TITOVA 41, JESENICE
31. 10. 2013, od 11. do 13. ure – ČIRA ČARA – tematska delavnica za osnovnošolce (nad 8 let)

31. 10. 2013, od 16. do 19. ure – HOKUS POKUS – tematska zabava za osnovnošolce (nad 8 let)

Razstave

FOTO GALERIJA JESENICE (v avli gledališča), FOTOGRAFSKA RAZSTAVA ČLANOV FOTOKLUBA NAGOLD (od 4. 10. do 5. 11. 2013). Info: Fotografsko društvo Jesenice 041 638 066, bogdan444@gmail.com

RAZSTAVNI SALON DOLIK (od 11. 10. do 6. 11. 2013) LEPOTA IN DINAMIKA V LESU. Info: 040 887 317, prof. Bartolič Drago

TRG TONETA ČUFARJA JESENICE (od 1. 11. do 30. 11. 2013)
RAZSTAVA FOTOGRAFIJ: »DOGODEK V MESTU JESENICE«
Info: info@kjs-klub.si

V času od 18. do 27. oktobra bo v župnijah Jesenice in Sveti Križ potekal MISIJON.
LOKACIJA: JESENICE (cerkev Sv. Lenarta, Župnijski dom)
SVETI KRIŽ (cerkev Svetega Križa)
Info: www.zupnija-jesenice.si

Druge prireditve

Vabimo vas na ogled modulne makete Jesenice v soboto, 9. novembra 2013, od 14. do 18. ure
LOKACIJA: prostori ŽTP (nasproti DINOSA na Jesenicah, cesta Franceta Prešerna 10a, Jesenice)
Info: g. Milan Hribar, vlaki_mmmj@yahoo.com

NA VSE PRIREDITVE VLJUDNO VABLJENI!
Pripravil: Turistično informacijski center Jesenice (TIC Jesenice)
Tel.: 04 586 31 78, www.turizem.jesenice.si
E-pošta: tic.jesenice@siol.net
Če organizirate kakršnokoli prireditev, posredujte program na TIC Jesenice. Koledar prireditev sestavljajo prireditve v občini Jesenice, ki so jih javili organizatorji prireditev in s tem tudi odgovarjajo za pravilnost podatkov. Organizatorji morajo spremembe za že objavljene prireditve sami objaviti v medijih.

Dobrodelni Čaj za dve

JANKO RABIČ

Pri Društvu upokojencev Jesenice že nekaj časa zavzeto obnavljajo društvene prostore, kjer potekajo številne dejavnosti. Sredstva v težkih časih zbirajo na različne načine, veseli pa so sleherne pomoči. V ponedeljek, 21. oktobra, bodo dobrodelnost združili s prijetnim. V okviru Mednarodnega dneva starejših bodo za člane, njihove sorodnike, prijatelje in druge organizirali ogled gledališke komedije Čaj za dve avtorja dramatika Toneta Partljiča v izvedbi igralske skupine Gledališča Toneta Čufarja Jesenice. Gre za veliko uspešnico, ki je doživela že številne ponovitve v Sloveniji in v zamejstvu. Komedija

prikazuje življenje dveh oskrbovank v domu starejših. Predstava je nabita z močnimi čustvi: optimizmom, pesimizmom, ljubeznijo in smrtjo. Gledalec ne ostane ravnodušen, odziva se s salvami smeha in solzami v očeh. Igralka Miri Bolte je bila za vlogo Angele Bračko razglašena za najboljšo komedijantko na lanskem 8. Festivalu komedije v Pekrah. Predstava je dobrodelna v korist Društva upokojencev Jesenice, vsi igralci so se odpovedali honorarju. Zbrana sredstva bodo porabili za prenovo društvenega doma in nujno nabavo kurjave za zimo. Vstopnice so na voljo v pisarni društva in pri pooblaščenih aktivistih društva.

Ana Fon praznovala 95. rojstni dan

Ana Fon z Blejske Dobre je konec septembra praznovala 95. rojstni dan. Vse najboljše in veliko zdravja sta ji zaželeli tudi prijateljici Majda in Anka. U. P.

Slavljenka s prijateljicama

Rekreacijsko drsanje v prenovljeni Podmežakli

V športni dvorani Podmežakla, ki je v začetku septembra gostila EuroBasket 2013, je že urejena ledena ploskev. Hokejisti so tako že začeli trenirati, na led pa vabijo tudi rekreativne drsalce. Kot je povedal vodja dvorane Primož Samar, je drsanje v Podmežakli možno ob vikendih in v času počitnic, natančen urnik je objavljen na spletni strani Zavoda za šport Jesenice. Možno si je izposoditi tudi drsalke. U. P.

Koncert za otroke z manj priložnostmi

Center za socialno delo Jesenice v sodelovanju z Gledališčem Toneta Čufarja Jesenice in SAZAS-om prireja Dobrodelni koncert za otroke z manj priložnostmi. Koncert bo v soboto, 19. oktobra, ob 19. uri v dvorani Kina Železar na Jesenicah. Nastopil bo 40-članski gospel zbor Bee Geesus iz Ljubljane. Projekt so s pokroviteljstvom podprle Občina Jesenice, Občina Kranjska Gora in Občina Žirovnica. "Izkupiček koncerta bo namenjen otrokom z manj priložnostmi. V zadnjemu času se vse večkrat srečujemo z družinskimi zgodbami, ki kažejo, da je marsikateri otrok prikrajšan za dejavnosti, s katerimi bi razvil svoje potencialne. Naša želja je tem otrokom dati še kakšno priložnost več," je povedala direktorica Centra za socialno delo Jesenice Anita Bregar. U. P.

Jesenski koncert godbenikov bo filmsko obarvan

Pihalni orkester Jesenice-Kranjska Gora bo pod vodstvom dirigenta Domna Jeraše svoje zveste poslušalce letos prvič nagradil z jesenskim koncertom, ki bo v nedeljo, 27. oktobra, ob 19.30 v dvorani Gledališča Toneta Čufarja na Jesenicah. V programu se bodo prepletale skladbe iz znanih filmov. J. R.

Ta prav' živ žav

Ob tednu otroka so v Kolpernu pripravili prireditev za najmlajše in njihove starše.

URŠA PETERNEL

Ta prav' živ žav so naslovili osrednjo prireditev ob tednu otroka na Jesenicah, pri organizaciji katere so združili moči Mladinski center Jesenice, Zavod za šport Je-

senice in Gornjesavski muzej Jesenice. Kolpern je napolnil otroški živžav, v banketni dvorani so otroci zaplesali in zapeli z mladimi animatorji in se nasmejali vragolijam Klovna Jaka in Pike Nogavičke. Svoje spre-

tnosti so preizkusili na športnem poligonu za živžavke ter počeli marsikaj zabavnega v različnih živžav kotičkih. Obiskala sta jih tudi Dobri Medo in Lipko. V zgornji dvorani Kolperna pa so v okviru progra-

ma Igra in dediščina v enkoš spoznavali zgodovino košarke na Jesenicah, se pomerili v kvizu, ustvarili kolaž letošnje maskote Eurobasketa 2013 Lipka, otroci pa so si lahko izdelali tudi košarkarske drese.

Klovna Jaka in Pika Nogavička sta otroke učila vrtenja krožnikov na palici.

Za najmlajše so pripravili športni poligon, na katerem so lahko preskusili svoje spretnosti.

Izdelovali so košarkarske drese.

Zapeli in zaplesali so pod vodstvom mladih animatorjev.

Od januarja do decembra ne boste imeli skrbi z iskanjem kratkih pravljic za lahko noč. Pravljice so primerne za najmlajše bralce oziroma poslušalce, ki so neskončno veseli, če jim pred spanjem namenimo pisanimi slikami opremljeno pravljico ali dve v naši družbi.

15
EUR

Redna cena priročnika je 18,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

26. - 30.10.

www.tourism-kranj.si